

Research Paper

Designing a Neighborhood-Based Cultural Planning Model Based on Citizen Participation in Tehran Municipality

Mostafa Pakdelnejad ^a, Bahram Alishiri ^{b*}, Aliakbar Rezaei ^c, Kiamars Fathi ^d

^aPh.D student in Cultural Management and Planning, South Tehran Branch, Faculty of management, Islamic Azad University, Tehran, Iran

^b Assistant Professor, Department of Public Administration, South Tehran Branch, Faculty of management, Islamic Azad University, Tehran, Iran

^c Associate Professor, Department of Cultural Management and Planning, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

^d Assistant Professor, Department of Industrial Management, South Tehran Branch, Faculty of management, Islamic Azad University, Tehran, Iran

ARTICLE INFO

Article history:

Received: 04 June 2024;

Accepted: 09 September 2024

Available online 2 December 2024

Keywords:

Cultural planning, public participation, neighborhood-based, Tehran Municipality, neighborhood management.

ABSTRACT

Increasing citizen participation in neighborhood-based cultural planning can lead to improving the quality of cultural programs and services provided to citizens. Strengthening public participation in this area can lead to strengthening local identity and increasing the sense of belonging and ownership of citizens towards their neighborhood on the one hand, and developing cooperation and interaction between citizens and urban management in neighborhood-based cultural planning on the other hand, can lead to increased social cohesion in the municipality of Tehran. The present study was conducted with the aim of providing a model for neighborhood-based cultural planning based on public participation in the municipality of Tehran and in the related social and cultural centers in the neighborhoods of Tehran. In this research, in order to identify and develop the criteria involved in neighborhood-based cultural planning of social and cultural centers in Tehran, while reviewing selected domestic and foreign articles using qualitative meta-synthesis, the articles were coded and the main and subcategories were obtained. In the second step, by conducting semi-structured interviews with experts, the paradigm model of the research was obtained. The data were analyzed in MAXQDA software. The results of the research show that after coding the texts of selected domestic and foreign articles, by removing synonymous and repetitive criteria, and finally by categorizing and classifying the final criteria, a total of 8 main categories and 36 subcategories were obtained. The results of this study can be used as a framework to improve and develop cultural activities at the neighborhood level in Tehran. Suggestions have also been made as follows: increasing trust in local institutions to create social cohesion, strengthening responsibility and accountability in cultural centers, informing local people about programs and practices, creating a culture of social participation and awareness of cultural activities, re-defining the vision for cultural management of neighborhoods, and strengthening individual motivation to increase interaction between institutions and citizens.

1. Introduction

Towards the realization of urban management objectives, cultural and social planning is of particular importance. Neighborhood-based initiatives such as neighborhood councils, neighborhood management, and support for non-governmental organizations have been on the agenda in Tehran. Despite the strengths, we have witnessed confusion, reduced productivity, and incomplete realization of the urban vision in these

areas. It seems that there are deficiencies in policymaking and implementation that need to be examined and addressed. Additionally, the role of cultural-social capital and non-governmental organizations in neighborhood affairs of the city is very important, and developed countries have taken similar actions. Tehran Municipality has implemented several programs to increase citizen participation and create social capital in neighborhoods, such as neighborhood councils and

*Corresponding Author.

Email Adresses: parseh74@gmail.com (M. Pakdelnejad), b_alishiri@azad.ac.ir (B. Alishiri), dr.rezaei50@yahoo.com (A. Rezaei), fathikiamars@yahoo.com (K. Fathi).

To cite this article:

Pakdelnejad, M., Alishiri, b., Rezaei, A., Fathi, A. (2024). Designing a Neighborhood-Based Cultural Planning Model Based on Citizen Participation in Tehran Municipality. *Journal of Geographical Studies of Mountainous Areas*, 5 (19), 89-120.

Doi: 10.22034/gasma.2024.2037652.1014

neighborhood management. These initiatives have been somewhat successful, leading to the formation of neighborhood boards of trustees, neighborhood managers, local community centers, and specialized centers. However, issues such as administrative and executive problems, misuse by some authorities, decreased citizen trust, and weak citizen participation have prevented these initiatives from fully achieving their intended goals. Therefore, designing and providing a neighborhood-based cultural-social planning model based on public participation in Tehran Municipality is essential, so that both local needs are met and the cultural-social objectives of urban management are fulfilled.

2. Methodology

The present research is an exploratory study based on its purpose, as it aims to propose a new model based on the current socio-cultural realities of the society and the administrative structures governing the city of Tehran, considering the implementation of several models such as neighborhood councils and neighborhood management, and the deviations from their objectives and the minimal achievement of the relevant objectives. This study will be conducted using a qualitative approach. Based on library studies and then specialized interviews, efforts will be made to identify the indicators of cultural and social planning at the neighborhood level, in interaction with their parallel and higher levels, and with the neighborhood, district, and central municipal organizations in the cultural and social spheres. The main data collection tools for the research are library studies and semi-structured interviews. In the first part, to study the theoretical discussions related to the research objective and to review the literature and background of the subject, the available information in this regard, including specialized books and articles related to the fields of neighborhood-based approach and neighborhood-based cultural planning, including neighborhood management (which has been a recent experience of urban management in Tehran), will be used. In the second part, in order to become familiar with and gain awareness and understanding of neighborhood-based approaches and neighborhood-based cultural planning, as well as to better coordinate and identify the research variables, in-depth interviews will be conducted with a number of experts with relevant scientific backgrounds and experience in the municipalities and neighborhood management of Tehran. The statistical population includes experts with relevant scientific backgrounds and experience in the field of neighborhood-based approaches in Tehran's neighborhoods and municipal managers. These

individuals have higher education in the field of urban management and have extensive work experience in this field. In qualitative studies using the interview method, it is usually recommended to interview between 5 to 15 people.

3. Results

In this research, from the qualitative meta-synthesis analysis method, the extraction of main and sub-categories from the article texts has been addressed. Then, using the grounded theory data analysis method, the interview texts were coded and the paradigm model of the research was designed. Which includes the following two steps: 1-Qualitative meta-synthesis analysis method: In this research, seven steps (formulating the research questions; systematic review of the texts; searching and selecting appropriate texts; extracting information from the selected articles; analyzing the qualitative findings; controlling the quality of the analysis and finally presenting the research report and findings) were investigated. 2-Grounded theory qualitative analysis: In the grounded theory qualitative analysis, open, axial and other coding were used.

4. Discussion

In the research process, after data collection, the analysis and interpretation of the data, the next step is to present the model, draw conclusions, and summarize the research. In the first step, by examining the current situation, the obtained data is classified into 6 main categories. With the opinion of experts and specialists, 36 indicators were extracted from the qualitative analysis of the interview data using the grounded theory method, which were used for the neighborhood-based cultural planning of the social and cultural centers in the neighborhoods of Tehran.

5. Conclusion

In this research, after coding the texts of selected domestic and foreign articles, by removing synonymous and repetitive criteria, and finally by categorizing and classifying the final criteria, a total of 8 main categories and 36 subcategories were obtained. One of the main categories refers to the measurement and evaluation of the performance of structures. All organizations, whether governmental, public or private, need a type of effective monitoring system in order to develop, grow and sustain, through which they can assess and monitor the efficiency and effectiveness of the organization's programs, processes and human resources. The following factors play a significant role in increasing citizen participation: Examining the functions of neighborhood-based

planning, including economic, social, cultural, educational, welfare and research functions; Neighborhood-based planning and development of local programs have a significant role in increasing citizen participation. Some of the subcategories include: Determining the desired vision in management and planning and organizing programs and cultural centers at the neighborhood level, Defining the missions and main functions for management and planning at the neighborhood level, Determining the authorities, methods and mechanisms for supervising the management and planning system at the neighborhood level, Determining the authorities and accountability

mechanisms of the cultural management and planning system at the neighborhood level by neighborhood structures and the scope of authority of officials and cultural structures at the neighborhood level.

Acknowledgments

This article is extracted from the doctoral thesis of the first author, Department of Cultural Management and Planning, Faculty of Management, Islamic Azad University, South Tehran Branch, Iran.

طراحی مدل برنامه‌ریزی فرهنگی محله‌محور مبتنی بر مشارکت‌های مردمی در شهرداری تهران

مصطفی پاکدل نژاد^۱؛ بهرام علیشیری^{۲*}؛ علی اکبر رضایی^۳؛ کیامرث فتحی^۴

^۱ دانشجوی دکترای تخصصی مدیریت و برنامه‌ریزی فرهنگی، دانشکده مدیریت، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

^{۲*} استادیار، گروه مدیریت دولتی، دانشکده مدیریت، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

^۳ دانشیار، گروه مدیریت و برنامه‌ریزی فرهنگی، دانشکده مدیریت، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

^۴ استادیار، گروه مدیریت صنعتی، دانشکده مدیریت، واحد تهران جنوب، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

اطلاعات مقاله

دریافت مقاله:

۱۴۰۳/۳/۱۵

پذیرش نهایی:

۱۴۰۳/۰۶/۱۹

تاریخ انتشار:

۱۴۰۳/۰۹/۱۲

واژگان کلیدی:

برنامه‌ریزی فرهنگی،

مشارکت مردمی،

محله‌محوری، شهرداری

تهران، مدیریت محله.

چکیده

افزایش مشارکت شهروندان در برنامه‌ریزی‌های فرهنگی محله‌محور می‌تواند منجر به ارتقای کیفیت برنامه‌ها و خدمات فرهنگی ارائه شده به شهروندان شود. تقویت مشارکت مردمی در این حوزه، به تقویت هویت محلی و افزایش احساس تعلق و مالکیت شهروندان نسبت به محله زندگی‌شان از یک سو و توسعه همکاری و تعامل میان شهروندان و مدیریت شهری در برنامه‌ریزی‌های فرهنگی محله‌محور از سوی دیگر می‌تواند به افزایش انسجام اجتماعی در تهران منجر شود. پژوهش حاضر با هدف ارائه مدلی برای برنامه‌ریزی فرهنگی محله‌محور مبتنی بر مشارکت مردمی در شهرداری تهران و در مراکز اجتماعی و فرهنگی مرتبط در محلات شهر تهران انجام شده است که به منظور شناسایی و تدوین معیارهای دخیل در برنامه‌ریزی فرهنگی محله‌محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران، ضمن بررسی مقالات داخلی و خارجی منتخب با استفاده از تحلیل کیفی فرا ترکیب، به کدگذاری نتایج مقالات پرداخته شد و از این طریق مقوله‌های اصلی و فرعی حاصل شدند. در گام دوم، ضمن انجام مصاحبه‌های نیمه‌ساختار یافته با خبرگان امر، مدل پارادایمی پژوهش حاصل گردید. داده‌ها در نرم افزار MAXQDA تحلیل شدند. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که پس از کدگذاری متون مقالات داخلی و خارجی منتخب، با حذف معیارهای هم‌معنی و پرتکرار و در نهایت با مقوله‌بندی و دسته‌بندی معیارهای نهایی، تعداد ۸ مقوله اصلی و ۳۶ مقوله فرعی حاصل گردید. نتایج این مطالعه می‌تواند به عنوان چارچوبی برای بهبود و توسعه فعالیت‌های فرهنگی در سطح محلات شهر تهران مورد استفاده قرار گیرد. همچنین پیشنهادهایی بدین شرح ارائه گردیده است: افزایش اعتماد به نهادهای محلی برای ایجاد انسجام اجتماعی، تقویت مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی در مراکز فرهنگی، اطلاع‌رسانی به مردم محلی درباره برنامه‌ها و عملکردها، فرهنگ‌سازی مشارکت اجتماعی و آگاهی از فعالیت‌های فرهنگی، تعیین چشم‌انداز مجدد برای مدیریت فرهنگی محله‌ها، تقویت انگیزه‌های فردی برای افزایش تعامل بین نهادها و شهروندان.

* نویسنده مسئول:

پست الکترونیک نویسندگان: parseh74@gmail.com (م. پاکدل نژاد)؛ b_alishiri@azad.ac.ir (ب. علیشیری)؛ dr.rezaei50@yahoo.com (ع. رضایی)؛ fathikiamars@yahoo.com (ک. فتحی).

(ک، فتحی).

نحوه استناددهی به مقاله: پاکدل نژاد، مصطفی، علیشیری، بهرام، رضایی، علی اکبر، فتحی، کیامرث. (۱۴۰۳). طراحی مدل برنامه‌ریزی فرهنگی محله‌محور مبتنی بر مشارکت‌های مردمی در شهرداری تهران.

فصلنامه مطالعات جغرافیایی مناطق کوهستانی. سال پنجم، شماره ۳ (۱۹)، صص ۸۹-۱۲۰.

۱. مقدمه

افزایش جمعیت شهرها و کاهش ارتباطات عاطفی میان شهروندان، مشارکت مردمی در سطح کل شهر را بسیار دشوار می‌کند. در چنین شرایطی، رویکردهای نوین برنامه‌ریزی توسعه شهری تمرکز خود را به سطح محله‌ها و جوامع محلی کوچکتر معطوف کرده‌اند (Gelders et al, 2010). بررسی‌های اخیر نشان می‌دهد که استفاده از راهبردهای جدید تحت عنوان روش‌های پایین به بالا در مقایسه با روش‌های سنتی بالا به پایین، بهتر به نیاز مشارکت مردمی پاسخ داده و می‌تواند بسیاری از رویکردهای برنامه‌ریزی توسعه را بهبود ببخشد (Pissourios, 2014). در این راستا ارائه یک راهبرد مناسب برای ایجاد همبستگی با توجه به ویژگی‌های نزدیکی فرهنگی و اجتماعی محله‌ها می‌تواند روشی هوشمندانه باشد. با این حال، شواهد نشان می‌دهد که یکی از موانع بزرگ در راستای هرگونه برنامه‌ریزی برای مشارکت مردمی، بی‌توجهی به منابع فرهنگی آن جامعه در میان شهروندان بوده است. این می‌تواند چالش اساسی برای پیاده‌سازی چنین برنامه‌هایی باشد (Chan, 2016). راهکارهای مختلفی برای برنامه‌ریزی فرهنگی و همچنین برنامه‌ریزی محلی در راستای مشارکت مردمی در ایران انجام شده است. با این حال (Rafiei et al, 2015) معتقدند که هیچ کدام از این برنامه‌ریزی‌ها به طور جدی واگذاری تصمیم‌گیری در برنامه‌ریزی، تخصیص منابع، مدیریت برنامه و نظارت به نیروهای محلی را تسهیل ننموده است. شهر تهران با جمعیت ساکن بیش از ۸ میلیون نفر و جمعیت شناور بیش از ۱۲ میلیون نفر به عنوان پایتخت و برخوردار از هویت و خرده فرهنگ‌های متعدد و همچنین پیچیدگی اداره آن نیازمند توسعه بخش خصوصی، سازمان‌های مردم‌نهاد، حمایت و مشارکت گروه‌های مختلف و شهروندان می‌باشد تا اهداف مختلفی از جمله: ۱- توسعه شهری و محله‌ای ۲- تحقق دموکراسی شهری ۳- بهره‌وری بیشتر برای شهر و شهرداری ۴- افزایش رضایت و مطلوبیت و رفاه زندگی و ۵- تبدیل شدن به جهان شهری اسلامی - ایرانی و... محقق گردد. در راستای تحقق اهداف عالیه مدیریت شهری نیز برنامه‌ریزی فرهنگی و اجتماعی اهمیت ویژه‌ای دارد. طرح‌های محله‌محور از جمله: شورایی، مدیریت محله، مسجدمحوری، طرح شهردار مدرسه، حمایت از سازمان‌های مردم‌نهاد و... در طول سالیان گذشته در دستور کار مدیریت شهری تهران بوده اما صرف نظر از نقاط قوت این طرح‌ها و وجود افت و خیزهای موجود، شاهد سردرگمی، کاهش بهره‌وری، اتلاف منابع و بعضاً عدم تحقق کامل چشم‌انداز شهر تهران در حوزه‌های محله‌محوری و فرهنگی اجتماعی

بوده‌ایم. به نظر می‌رسد هم در سیاست‌گذاری و هم در اجرا ضعف‌هایی وجود دارد. در عین حال نقش سرمایه‌های فرهنگی اجتماعی و سازمان‌های مردم‌نهاد در امور محله‌ای شهر نقشی است که اغلب کشورهای توسعه یافته به آن اذعان داشته و اقداماتی برای افزایش مشارکت این گروه‌ها انجام داده‌اند. طرح‌های اقدام متعددی نیز چه از طریق شورای اسلامی شهر تهران تحت نظر: «ستاد ساماندهی فعالیت‌های سازمان‌های مردم‌نهاد شهر تهران» و یا «ستاد هماهنگی شورایان محلات» و یا تحت عنوان «ساماندهی مشارکت‌های اجتماعی در محلات شهر تهران» در ۳۵۲ محله صورت پذیرفته است اما اغلب این ساختارها و نهادهای خروجی مورد انتظار را در بر نداشته است. طرح‌های متعددی مانند شورایی و مدیریت محله توسط شورای اسلامی شهر تهران و ستادهای مربوطه اجرا شده است تا زمینه‌ساز مشارکت شهروندان و ایجاد سرمایه‌های اجتماعی در محلات شود. این طرح‌ها تا حدی موفق بوده و موجب تشکیل هیئت‌امتهای محله، مدیر محله، خانه‌های ۱۱ گانه و کانون‌های تخصصی شده است. اما مسائلی همچون سردرگمی مدیریت شهری در تخصیص منابع و بودجه؛ مشکلات اجرایی و اداری مرتبط با این نهادها؛ سوء استفاده‌ها و ناکارآمدی برخی متولیان محلی؛ کاهش اعتماد شهروندان به نهادهای عمومی و دولتی؛ تنوع جمعیتی محلات؛ ضعف مشارکت شهروندان و... موجب شده که این طرح‌ها نتوانند به طور کامل اهداف مورد نظر را محقق کنند و برنامه‌ریزی برای حل این چالش‌ها و افزایش مشارکت شهروندان در مدیریت محلات ضروری است. با آسیب‌شناسی وضع موجود در خصوص مدل‌های برنامه‌ریزی فرهنگی اجتماعی محله‌محور شهرداری تهران در نهایت به طراحی و ارائه مدل پیشنهادی می‌توان به تاکید بر مشارکت‌های مردمی پرداخت. با توجه به نیاز به چنین مطالعه‌ای و نواقصی که بر مدل‌های موجود برنامه‌ریزی مبتنی بر مشارکت‌های مردمی وجود دارد، هدف از مطالعه حاضر پاسخگویی به این سوال اساسی می‌باشد که طراحی مدل برنامه‌ریزی فرهنگی محله‌محور مبتنی بر مشارکت‌های مردمی در شهرداری تهران چگونه می‌تواند باشد تا هم نیازهای محله‌ای پوشش داده شود و هم اهداف فرهنگی اجتماعی مدیریت شهری تهران برآورده شود. در ارتباط با موضوع مطالعاتی صورت گرفته است که به چند مورد آنها اشاره خواهد شد. (Bagheri et al, 2021) مطالعه‌ای با عنوان بررسی عوامل ارتقاء مشارکت شهروندان همدانی در اجرای مصوبه‌های شورای شهر انجام دادند. نتایج نشان می‌دهد که هشت عامل رضایت‌مندی،

آموزشی: گونه‌شناسی شهرداری‌ها در کانتون زوریخ انجام دادند. نتایج این پژوهش نشان داد که ترکیب اجتماعی-اقتصادی یک محله بر نحوه تفکر و عمل ساکنان از طریق تعاملات اجتماعی تأثیر می‌گذارد. کلارینوال^۱ و همکاران (۲۰۲۱) مطالعه‌ای با عنوان تظاهرات عمومی و مشارکت شهروندان: یک برنامه بررسی و تحقیق نظام مند ادبیات انجام دادند. نتایج نشان داد که برای بهبود مشارکت شهروندان در مراحل اولیه توسعه نمایش‌های عمومی، گسترش طیف مشارکت شهروندان که از طریق نمایش‌های عمومی به دست می‌آید به تحقیقات بیشتری نیاز است. (Kazemi & Nemati, 2017) در تحقیقی به رابطه بین دو متغیر برنامه‌ریزی محله‌محور با سرمایه اجتماعی پرداختند و نشان دادند که برنامه‌ریزی محله‌محور تأثیر مثبتی بر سرمایه اجتماعی دارد. (Taniguchi & Marshal, 2015) در مطالعه‌ای بررسی تأثیر روابط دو جانبه مشارکت در فعالیت‌های محله با مشارکت داوطلبانه با استفاده از داده‌های کلی عمومی اجتماعی ژاپن در سال ۲۰۱۰ پرداختند. این مطالعه نشان می‌دهد که کنترل عوامل پیش‌بینی شده برای مشارکت داوطلبانه مانند متغیرهای جمعیت شناختی و اجتماعی اقتصادی نشان از تأثیر مشارکت در فعالیت‌های محله دارد.

شهرداری‌ها به مجموعه روش‌ها و تدابیری گفته می‌شود که متخصصان امور شهری برای ساخت و بهبود شهرها به کار می‌گیرند. هدف آن کاهش مشکلات شهری و پاسخگویی به نیازهای عمومی است. شهرداری یک کار گروهی و تلاش جمعی است که متخصصان علوم مختلف در آن مشارکت می‌کنند تا برنامه‌هایی برای بهبود و توسعه آینده شهرها تعیین کنند (Mogholi, 2023). مدیریت شهری به معنای اداره و مدیریت امور شهرها به منظور دستیابی به مدیریت پایدار مناطق شهری است. این مفهوم با در نظر گرفتن اهداف، سیاست‌های ملی، اقتصادی و اجتماعی کشور انجام می‌شود همچنین، برنامه‌ریزی شهری به عنوان مفهومی جدید، در اوایل قرن بیستم شکل گرفت تا به شرایط ویژه ناشی از انقلاب صنعتی پاسخ دهد. قبل از انقلاب صنعتی، شهرنشینی و مشکلات شهری محدود بود و نیازی به دخالت گسترده نبود. اما از اواخر قرن نوزدهم، با استقرار کارخانه‌ها در نزدیکی مناطق مسکونی و مهاجرت

رعایت عدالت، اطلاع رسانی، استقبال شورا از مشارکت مردمی، اعتمادسازی، عوامل فرهنگی، عوامل اقتصادی و عوامل مذهبی بر میزان مشارکت مردم در اجرای مصوبات تأثیر مستقیم دارند. (Ahmadi et al, 2021) مطالعه‌ای با عنوان شناسایی عوامل موثر بر مشارکت شهروندان در فرآیند مدیریت شهری انجام دادند. نتایج نشان می‌دهد که پایگاه اجتماعی-اقتصادی شهروندان در رتبه اول و قوانین و مقررات موجود در رتبه آخر به لحاظ تأثیرگذاری بر مشارکت شهروندان در فرآیند مدیریت شهری بودند. در مطالعه (Hojjati et al, 2019) در زمینه شناسایی نشانگرهای برنامه‌ریزی فرهنگی در شهرهای ایران، چهار شاخص اصلی درصد هزینه‌های اقلام فرهنگی در مجموع هزینه‌های خانوار، درصد درآمد‌های خانوار از مشاغل فرهنگی، میزان استفاده از سبیل‌ها و نمادها در شهر، و تعداد شخصیت‌های فرهیخته و شناخته شده در شهر شناسایی شد. این شاخص‌ها نشان می‌دهند طراحی شهری بر برنامه‌ریزی فرهنگی شهرها تأثیرگذار است. (Naderi et al, 2018) در مطالعه‌ای به بررسی چالش‌ها و موانع تحقق مدیریت محله‌محور در محلات شهر تهران پرداختند. یافته‌های این پژوهش نشان داد که تأثیرگذارترین چالش در ابعاد موانع رفتاری و عملکردی؛ موانع ساختاری و در بعد موانع محیطی می‌باشد. (Azimi Amoli & Ershadi, 2017) به بررسی مدیریت شهری محله‌محور با رویکرد برنامه‌ریزی مشارکتی پرداختند. نتایج نشان می‌دهد که بین میزان مشارکت مردم و مدیریت محله‌های شهری رابطه وجود دارد و با دخالت دادن مردم در تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌ها، مدیریت مطلوب و پایدار محله‌های شهری محقق خواهد شد. (Nijkamp et al, 2023) مطالعه‌ای با عنوان نقش مشارکت شهروندان در برنامه‌ریزی‌های انرژی شهری انجام دادند و یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که مشارکت شهروندان یک مولفه کلیدی در برنامه‌ریزی‌های انرژی شهری است. (Boureghe et al, 2023) مطالعه‌ای تحت عنوان بررسی چشم انداز مشارکت الکترونیکی در برنامه‌ریزی شهری در عربستان سعودی انجام دادند. نتایج نشان می‌دهد که اکثر شرکت‌کنندگان از مشارکت الکترونیکی در برنامه‌ریزی شهری آگاه هستند و نگرش مثبتی نسبت به آن دارند. (Bayard et al, 2023) مطالعه‌ای تحت عنوان شرایط اجتماعی-فضایی مشارکت

غیرممکن گشته و نهایتاً حاکمیت ملوک الطوائفی سازمانی به تضاد بین سازمانی ختم می شود. در چنین تشکیلاتی استخدام و جذب منابع انسانی براساس صلاحیت تخصص صورت نمی گیرد نیروی کار غیرمتخصص اگر مهم ترین عامل رشد و توسعه مبتنی نباشد بی شک یکی از موثرترین عوامل آن به شمار می آید (Ramezani et al, 2021). در مجموع به کارگیری افراد شایسته و نخبگان محلی در برنامه ریزی محله محور و بهره مندی از نظرات شهروندان هر محله در تصمیم سازی و تصمیم گیری ها و کلیه برنامه های شهری از جمله برنامه های فرهنگی امری مهم و ضروری است.

۲. روش تحقیق

پژوهش حاضر، بر اساس هدف یک پژوهش اکتشافی است زیرا با توجه به اجرای چند مدل مانند شورایاری و مدیریت محله و انحرافات از اهداف آنها و تحقق حداقلی اهداف مربوطه، در صدد ارائه مدل جدید پیشنهادی مبتنی بر واقعیت فرهنگی اجتماعی روز جامعه و ساختارهای اداری حاکم بر سطح شهر تهران می باشد. این مطالعه براساس رویکرد کیفی انجام خواهد شد. به طوریکه براساس مطالعات کتابخانه ای و سپس مصاحبه های تخصصی به شناسایی شاخص های برنامه ریزی فرهنگی و اجتماعی در سطح محله در تعامل با سطوح هم عرض و بالادستی خود و با سازمان ها و نهادهای محله ای و سطح شهرداری ناحیه، منطقه و مرکزی در حوزه های فرهنگی و اجتماعی مبادرت ورزیده خواهد شد. ابزارهای اصلی گردآوری داده های پژوهش مطالعات کتابخانه ای، مصاحبه نیمه ساختاریافته است. در بخش اول جهت مطالعه مباحث تئوریک مرتبط با هدف پژوهش و نیز بررسی ادبیات موضوع و پیشینه آن، از اطلاعات موجود در این رابطه شامل کتب تخصصی و مقالات مرتبط با حوزه های محله محوری و برنامه ریزی فرهنگی محله محور از جمله مدیریت محله (که تجربه اخیر مدیریت شهری تهران بوده است) استفاده می شود. در بخش دوم به منظور آشنایی و کسب آگاهی و شناخت از مباحث محله محوری و برنامه ریزی فرهنگی محله محور و همچنین هماهنگی بیشتر و تشخیص متغیرهای پژوهش با تعدادی از خبرگان دارای زمینه علمی مرتبط و سابقه فعالیت در شهرداری و مدیریت محله های تهران، مصاحبه هایی عمیق انجام می گیرد. جامعه آماری شامل خبرگان دارای زمینه علمی مرتبط و سابقه فعالیت در حوزه محله محوری محله های تهران و مدیران شهرداری

روستاییان به شهرها، اوضاع شهرها بحرانی شد و موجب رشد زاغه نشینی و حاشیه نشینی گردید. این شرایط ویژه پس از انقلاب صنعتی، نیاز به برنامه ریزی شهری آگاهانه را ضروری ساخت (Geneletti et al, 2020). برنامه ریزی شهری است که بر مشارکت و همکاری بین برنامه ریزان شهری و جوامع محلی تأکید دارد. این رویکرد به برنامه ریزان شهری کمک می کند تا مشکلات محلی را بهتر درک کرده و راهکارهای دقیق تری ارائه دهند. همچنین باعث تقویت حس مشارکت و تعلق ساکنان به محله خود می شود. مفهوم محله به عنوان یک واحد فضایی سابقه ای طولانی و بحث برانگیز دارد. ایده "همسایگی" در سال ۱۹۱۵ معرفی شد و از آن زمان مفاهیم و ایده های متعددی در مورد محله ارائه گردیده است. تاریخچه برنامه ریزی محله در ایالات متحده بیش از یک قرن است و برنامه ریزان شهری از این فرآیند برای مبارزه با طیف وسیعی از مشکلات اجتماعی استفاده کرده اند. این فرآیند به عنوان شکلی از برنامه ریزی مبتنی بر جامعه در انگلستان تحت قانون محلی گرایی ۲۰۱۱ احیا شده است (Remesar et al, 2020). برنامه ریزی محله محور روشی است که ساکنان محلی را در همه مراحل برنامه ریزی، از شناسایی مسائل تا طراحی و اجرای راه حل ها، درگیر می کند. هدف اصلی این رویکرد ایجاد احساس مالکیت و مسئولیت پذیری در ساکنان نسبت به چشم انداز و نتایج پروژه های محله ای است. برنامه ریزی محله محور به برخی از مشکلات رایجی که با مشارکت فعلی در برنامه ریزی جامعه وجود دارد، می پردازد (Lausset et al, 2021). برنامه ریزی فرهنگی به معنای بیان علمی نیازها و تعیین اقدامات در حوزه فرهنگی است برای رفع ایرادات آنها در حقیقت برنامه ریزی فرهنگی یک پل لازم و ضروری بین حال و آینده فرهنگ است. به عبارت دیگر برنامه ریزی فرهنگی احتمال دست یابی به اهداف فرهنگی را بالا می برد و در برگیرنده همه فعالیت هایی است که مدیران برای تدارک آینده فرهنگی انجام می دهد. در کشورهای اروپایی برنامه ریزی در چند سطح ظاهر شدند. سطح ملی برنامه ریزی متمرکز به مدل کنیز که هدف اصلی آن اشتغال کامل بود. در سطح سازمانی دوران روزولت هدف اصلی برنامه ریزی مدیریت سازمانی بود. در کشورهایی که برنامه ریزی به صورت مدون وجود ندارد به دلیل تعدد مراکز تصمیم گیری هماهنگی بین افراد و سازمان ها و بطور کلی دستگاه های دولتی به تبعیت از جامعه

مطالعه به صورت هدفمند و غیراحتمالی به انتخاب نمونه پرداخته خواهد شد. فرایند نمونه‌گیری در این پژوهش، تا رسیدن به اشباع نظری ادامه می‌یابد. بنابراین دایره انتخاب خبرگان بسیار محدود است و از دیدگاه تعدادی از خبرگان مذکور تا رسیدن به اشباع نظری، با قیدهای مندرج در جدول ۱ استفاده شده است.

می‌باشند. افراد مذکور دارای تحصیلات در حوزه مدیریت شهری بوده و در این زمینه دارای سابقه کاری بالا می‌باشند. در مطالعاتی که با روش کیفی و مصاحبه انجام می‌شوند معمولاً بین ۵ تا ۱۵ نفر توصیه شده است. بطور کلی فرایند مصاحبه در تحلیل کیفی تا رسیدن به اشباع نظری ادامه پیدا می‌کند (Alvani et al, 2014). همچنین برای نمونه‌گیری از خبرگان، روش‌های غیراحتمالی و هدفمند پیشنهاد شده است (Naderifar et al, 2017). بنابراین این

جدول ۱- تعیین نمونه پژوهش

شاخص خبرگی	نماد	شرط	خبرگان حائز شرط
میزان تجربه خبرگان	α	بالای ۱۰ سال یا $\alpha \geq 5$	۲۳
میزان و مرتبط بودن تحصیلات	β	تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد $\geq \beta$)	۱۴
انتخاب خبرگان نهایی	$\alpha \cap \beta$	تجربه بالای ۱۰ سال و مدرک تحصیلات تکمیلی	۱۱

(Habibi et al, 2014)

در جدول ۲، مشخصات دموگرافیک خبرگان شرکت‌کننده در مصاحبه به تفکیک جنسیت، سن، تحصیلات و سابقه کاری ارائه شده است.

جدول ۲: ویژگی‌های جمعیت‌شناختی خبرگان

ویژگی‌های جمعیت‌شناختی		فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۷	۶۳٪
	زن	۴	۳۷٪
سن	کمتر از ۳۵ سال	۲	۱۸٪
	۳۵ تا ۴۵ سال	۵	۴۵٪
	۴۵ سال و بیشتر	۴	۳۷٪
تحصیلات	کارشناسی ارشد	۳	۲۷٪
	دکتری	۸	۷۳٪
سابقه کاری	۱۰ تا ۲۰ سال	۷	۶۳٪
	بالای ۲۰ سال	۴	۳۷٪
	کل	۱۱	۱۰۰٪

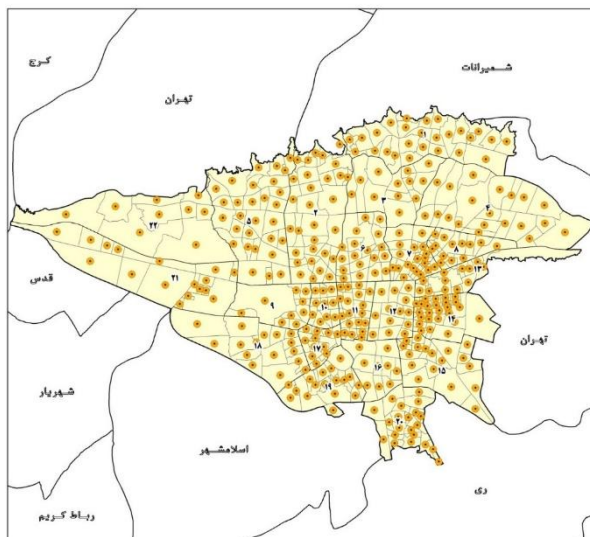
منبع: (Research findings, 2022)

ثابت آن بر اساس برآورد سال ۱۴۰۱ بالغ بر ۹/۰۳۹/۰۰۰ نفر می‌باشد که جمعیت شناور آن بیش از این تعداد است. از دید ناهم‌واری‌های طبیعی، تهران به دو ناحیه دشتی و کوهپایه‌ای تقسیم می‌شود و گستره کنونی آن از ارتفاع ۹۰۰ تا ۱۸۰۰ متری از سطح دریا امتداد یافته است. (fa.wikipedia, 2022)

شکل ۱ شهر تهران و موقعیت محله‌های آن را نشان می‌دهد.

۱.۲. معرفی محدوده مورد مطالعه

قلمرو پژوهش حاضر شهر تهران می‌باشد. این شهر دارای تنوع آب و هوایی، قومیتی و سطوح مختلفی از اقشار جامعه می‌باشد. تهران از نظر اداری به ۲۲ منطقه و ۱۲۳ ناحیه شهری و ۳۵۲ محله تقسیم می‌شود و شهرهای ری و شمیرانات از لحاظ تقسیم‌بندی مدیریت شهری جزو شهرداری تهران قلمداد می‌شوند. جمعیت

(Secretariat for the Management of Social Partnerships in Tehran Neighborhoods, 2024): منبع

گام اول: تنظیم پرسش‌های پژوهش

در این تحقیق از روش تحلیل کیفی فراترکیب، به استخراج مقوله‌های اصلی و فرعی از متون مقالات پرداخته شده است. سپس با استفاده از روش تحلیل کمی داده بنیاد، متون مصاحبه‌ها کدگذاری شده و مدل پارادایمی پژوهش طراحی شده است که شامل دو گام زیر می‌باشد:

۱-روش تحلیل کیفی فراترکیب

در پژوهش حاضر، از روش فراترکیب، مطابق از الگوی سندلوسکی و باروسو استفاده شده است (Sandelowski & Barroso 2007) و شامل هفت گام زیر می باشد.

جدول ۳: پرسش‌های پژوهش

پارامتر	پرسش پژوهش
چه چیزی (What)	مقوله‌های زیربنایی برنامه ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران کدامند؟
چه کسی (Who)	چه افرادی در برنامه ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران تاثیر گذار هستند؟
چه وقت (When)	شاخص‌های سنجش مقوله‌های برنامه ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران شامل چیست؟
چگونه (How)	مقوله‌های برنامه ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران چه ارتباطی با یکدیگر دارند؟

(Research findings, 2023) منبع:

گام دوم: بررسی نظام مند متون

جهت انجام این پژوهش از پایگاه‌های علمی معتبر نظیر ایرانداک، مگیران، اس آی دی و نیز پایگاه‌های خارجی نظیر اسکوپوس، ساینس دایرکت، اشپرینگر، الزویر و... استفاده شده است. پژوهش‌هایی که در رابطه با موضوع ما می‌باشد به استناد استفاده از

جدول ۴: معرفی کلید واژه‌های مناسب برای انجام گام دوم روش فراترکیب

معادل فارسی مفاهیم کلیدی	واژگان کلیدی لاتین جستجو شده
مراکز اجتماعی و فرهنگی	Social and cultural centers
مدیریت محله	Neighborhood management
محله محوری	Central neighborhood
برنامه‌ریزی فرهنگی سطح خرد	Micro-level cultural planning
تنوع فرهنگی	cultural diversity
شهرداری	Municipality

منبع: (Research findings, 2023)

گام سوم: جستجو و انتخاب متون مناسب

در روش فراترکیب پژوهش، باید ملاک‌ها و معیارهای خاصی برای انتخاب و ورود پژوهش‌ها در نظر گرفته شود. به طوری که در روش‌های تحلیل ثانویه مانند فراترکیب، این اعتقاد وجود دارد که همه پژوهش‌های موجود برای تحلیل نهایی مناسب نیستند و باید پالایش و غربالگری انجام شود. ملاک‌های ورود در پژوهش‌های فراترکیب، آن معیارهایی هستند که بر اساس آنها، پژوهش‌های جمع‌آوری شده انتخاب می‌شوند. در مرحله قبل، پژوهش‌های مورد نظر با استفاده از کلمات کلیدی جستجو و انتخاب می‌شوند. اما در این مرحله، با استفاده از ملاک‌های ورود، تنها بهترین و مناسب‌ترین پژوهش‌ها برای تحلیل انتخاب می‌شوند. در واقع، این ملاک‌های ورود، یک نوع نمونه‌گیری هستند که از میان کل پژوهش‌های انجام شده در یک موضوع خاص، نمونه مورد بررسی را مشخص می‌کنند. بنابراین، ملاک‌های ورود در پژوهش‌های فراترکیب، نقش بسیار مهمی در انتخاب و غربالگری پژوهش‌ها دارند تا تنها مطالعات مناسب و با کیفیت برای تحلیل نهایی در نظر گرفته شوند. ملاک‌های ورود عبارتند از: ملاک اول- مقالات و پژوهش‌های چاپ شده در حوزه مورد نظر باشند؛ ملاک دوم- مقالات باید از روش‌های مناسب تحقیق کیفی مانند مصاحبه، مشاهده و مرور نظام‌مند ادبیات استفاده کرده باشند. مقالات کمی مانند پیمایشی، تجربی و همبستگی نیز قابل قبول هستند، به شرطی که یافته‌های کیفی مرتبط با موضوع تحقیق داشته باشند؛ ملاک سوم- تحقیقات باید داده‌ها و اطلاعات کافی را در ارتباط با اهداف پژوهش گزارش کرده باشند؛ ملاک چهارم- تحقیقاتی که فرآیند بررسی تخصصی را زیر نظر داوران

متخصص طی کنند و به صورت مقاله کامل از طریق برخط و یا به طور کامل چاپ شده باشند؛ ملاک پنجم- مقالات و پژوهش‌های چاپ شده در حوزه مورد نظر در بین سالهای ۱۳۷۵ تا ۱۳۹۸؛ ملاک ششم- مقالات و پژوهش‌هایی که با روش‌های علمی به بررسی موضوع مورد نظر این پژوهش پرداختند و راهکارهای مناسب با تحلیل آن را نشان داده‌اند. ملاک‌های خروج عبارتند از: ملاک اول: پژوهش‌هایی که اطلاعات کافی در زمینه اهداف این تحقیق گزارش نداده بودند؛ ملاک دوم: پژوهش‌هایی که با عناوین و اهداف یکسان انجام شده بودند؛ ملاک سوم: پژوهش‌هایی که فاقد الگوی روش شناختی مناسب بودند؛ ملاک چهارم: پژوهش‌هایی که اطلاعات کافی در زمینه اهداف این تحقیق گزارش نداده بودند؛ ملاک پنجم: پژوهش‌هایی که فاقد کیفیت لازم علمی بودند از آن جا که در مجلات بی کیفیت منتشر شده بودند.

در ادامه با استفاده از روش CASP با ۱۰ شرط کیفی که در جدول ۵ ذکر شده است، هر مقاله را به لحاظ کیفی مورد ارزیابی قرار گرفت. هر یک از مقالات در مواجهه با این شرایط، امتیازی از ۱ تا ۵ گرفته و مقالاتی که مجموع امتیازات آن‌ها ۳۱ و بالاتر شود به لحاظ کیفی تأیید و باقی مقالات حذف خواهند شد. سپس با توجه به امتیازی که مقالات کسب کرده‌اند آن‌ها را مطابق موارد ذیل، رتبه بندی خواهند شد. جدول ارزیابی مقالات مطابق با روش CASP در جدول زیر و جدول تعیین مؤلفه‌ی کلیدی در انتخاب مقالات تأیید شده در ادامه آورده شده‌اند. نحوه امتیازدهی به مقالات: ۵۰- ۴۱: عالی (E)؛ ۳۱-۴۰: خیلی خوب (VG)؛ ۲۱-۳۰: خوب (G)؛ ۱۱-۲۰: متوسط (F)؛ ۰-۱۰: ضعیف (P).

جدول ۵: مشخصات سؤالات روش ارزیابی CASP

ردیف	عنوان سوال	توضیح سوال
۱	اهداف تحقیق	آیا مقاله انتخابی در راستای تحقیق (پژوهش مورد نظر شما) می باشد؟
۲	به روز بودن	آیا اطلاعات داخلی مقاله به روز است؟
۳	طرح تحقیق	تحقیقی که در مقاله طرح ریزی شده است، از نظر شما چگونه است؟
۴	روش نمونه برداری	جامعه‌ی آماری مورد بررسی و نمونه‌های انتخابی در این مقاله را چگونه ارزیابی می کنید؟
۵	جمع آوری داده‌ها	امتیاز شما به نحوه جمع آوری داده‌ها در این مقاله چیست؟
۶	انعکاس پذیری	آیا نکات مندرج در این مقاله را می توان به موارد دیگر بسط داد و از آن‌ها در جاهای دیگر استفاده نمود؟
۷	ملاحظات اخلاقی	آیا اصول اخلاقی نگارش مقاله مثل رعایت درج رفرنس و غیره در این مقاله رعایت شده است؟
۸	دقت تجزیه و تحلیل داده‌ها	دقت در تجزیه و تحلیل داده‌ها به چه میزان است؟
۹	بیان واضح و روشن یافته‌ها	زبان نوشتار و نیز رسایی مقاله به چه میزان است؟
۱۰	ارزش تحقیق	ارزش کلی این مقاله به چه میزان است؟

منبع: (Research findings, 2023)

بنابراین مقالات با امتیاز بالای ۳۱ تایید و مقالات با امتیاز زیر ۳۱ حذف شدند که در جدول ۶ مشخص شده‌اند.

جدول ۶: ارزیابی مقالات با روش CASP

ردیف	نویسنده/ نویسندگان	اهداف پژوهش	به روز بودن	طرح پژوهش	روش نمونه برداری	جمع آوری داده‌ها	انعکاس پذیری	ملاحظات اخلاقی	دقت تجزیه و تحلیل	بیان روشن یافته‌ها	امتیاز	جمع امتیازات	درجه کیفی مقاله	ناتمام
۱	Bayramzadeh et al. (2021)	۵	۴	۵	۲	۵	۴	۴	۴	۵	۳	۴۲	E	بله
۲	Monirifar et al. (2021)	۲	۵	۵	۳	۳	۴	۲	۴	۳	۳	۳۴	VG	بله
۳	Alipour et al. (2021)	۲	۱	۱	۲	۱	۳	۲	۱	۲	۱	۱۶	F	خیر
۴	Hashemi. (2021)	۵	۴	۵	۲	۳	۴	۴	۳	۴	۳	۳۷	VG	بله
۵	Shahsavar et al. (2020)	۵	۲	۴	۳	۳	۲	۳	۳	۳	۴	۳۲	VG	بله
۶	Mohammadpour & Mehrjou. (2020)	۲	۱	۱	۲	۱	۳	۲	۱	۲	۱	۱۶	F	خیر
۷	Momamadizadeh nouhedani. (2020)	۲	۵	۵	۳	۳	۴	۲	۴	۳	۳	۳۴	VG	بله
۸	Gholami Gowhareh & Nasrabadi. (2020)	۲	۲	۴	۳	۱	۴	۳	۲	۲	۱	۲۴	G	بله
۹	Bagheri et al. (2019)	۵	۵	۵	۳	۵	۴	۵	۵	۵	۳	۴۵	E	بله
۱۰	Mousavi kazemi & Almasi. (2019)	۲	۵	۵	۳	۳	۴	۲	۴	۳	۳	۳۴	VG	بله
۱۱	Ahqar & Malekhoseini. (2020)	۵	۲	۵	۴	۳	۴	۴	۴	۳	۴	۳۷	VG	بله
۱۲	Azadeh et al. (2019)	۴	۲	۴	۵	۳	۵	۴	۳	۴	۳	۳۷	VG	بله
۱۳	Gorjipour & Shakour. (2019)	۴	۵	۵	۳	۵	۴	۵	۵	۵	۳	۴۴	E	بله
۱۴	Salmanzadeh & Sharifi. (2019)	۲	۱	۱	۲	۱	۳	۲	۱	۲	۱	۱۶	F	خیر
۱۵	Renyi et al. (2022).	۲	۲	۴	۳	۱	۴	۳	۲	۳	۱	۲۵	G	بله
۱۶	Nguyen, L. H. (2022).	۵	۲	۵	۳	۴	۳	۲	۴	۳	۳	۳۳	VG	بله
۱۷	Ghadiri, M., & Sarrafi, M. (2022).	۵	۲	۵	۴	۳	۴	۴	۴	۳	۴	۳۷	VG	بله
۱۸	Nakano, S., & Washizu, A. (2021).	۲	۵	۵	۳	۳	۴	۲	۴	۳	۳	۳۴	VG	بله
۱۹	Aliabadi, et al. (2021).	۲	۱	۱	۲	۱	۳	۲	۱	۲	۱	۱۶	F	خیر
۲۰	Collins, B. (2021)	۲	۲	۴	۳	۱	۳	۳	۳	۱	۲	۲۲	G	بله

ردیف	نویسنده / نویسندگان	اهداف پژوهش	به روز بودن	طرح پژوهش	روش نمونه	جمع آوری	انعکاس پذیری	ملاحظات اخلاق	دقت تجزیه و	بیان روشن یافته‌ها	ابزار پژوهش	جمع امتیازات	درجه کیفی مقاله	تایید
۲۱	Gholinejad et al. (2021).	۲	۱	۱	۲	۱	۴	۲	۱	۲	۱	۱۶	F	خیر
۲۲	Dashtaki, N., & Majedi, H. (2018).	۲	۲	۴	۴	۱	۴	۴	۲	۱	۳	۲۵	G	بله
۲۳	Rezaei, M. R., & Moazzen, S. (2017)	۲	۲	۴	۴	۱	۴	۴	۲	۱	۳	۲۵	G	بله
۲۴	Azimi Amoli, J., & Ershadi Vahram, S. (2017).	۵	۴	۵	۲	۳	۴	۴	۳	۴	۳	۳۷	VG	بله

منبع: (Research findings, 2022)

در جدول ۷، تایید و عدم تایید مقالات جمع آوری شده ارائه شده است.

جدول ۷: تایید و عدم تایید مقالات جمع آوری شده

ردیف	نویسنده / نویسندگان	تایید	علت عدم تایید
۱	Bayramzadeh et al. (2021)	بله	---
۲	Monirifar et al. (2021)	بله	---
۳	Alipour et al. (2021)	خیر	محتوای نامناسب
۴	Hashemi. (2021)	بله	---
۵	Shahsavari et al. (2020)	بله	---
۶	Mohammadpour & Mehrjou. (2020)	خیر	رد شده پس از ارزیابی نهایی
۷	Momamadizadeh nouhedani. (2020)	بله	---
۸	Gholami Gowhareh & Nasrabadi. (2020)	بله	---
۹	Bagheri et al. (2019)	بله	---
۱۰	Mousavi kazemi & Almasi. (2019)	بله	---
۱۱	Jahdi & Sashourpour. (2019)	بله	---
۱۲	Ahqar & Malekhoseini. (2020)	بله	---
۱۳	Azadeh et al. (2019)	بله	---
۱۴	Gorjipour & Shakour. (2019)	بله	---
۱۵	Salmanzadeh & Sharifi. (2019)	خیر	چکیده نامناسب
۱۶	Renyi et al(2022).	بله	---
۱۷	Nguyen (2022).	بله	---
۱۸	Ghadiri & Sarrafi (2022).	بله	---
۱۹	Nakano, S., & Washizu, A. (2021).	بله	---
۲۰	Aliabadi et al (2021).	خیر	عنوان نامرتبط
۲۱	Collins, B. (2021)	بله	---
۲۲	Gholinejad et al (2021).	خیر	چکیده نامناسب
۲۳	Dashtaki & Majedi (2018).	بله	---
۲۴	Rezaei & Moazzen (2017)	بله	---
۲۵	Azimi Amoli & Ershadi Vahram (2017).	بله	---

منبع: (Research findings, 2022)

در فرایند جستجو پارامترهای مختلفی مانند عنوان، چکیده، محتوا و جزئیات مقاله در نظر گرفته شده و مقاله‌هایی که با پرسش و

گام چهارم: استخراج اطلاعات مقالات منتخب

در این پژوهش، اطلاعات پژوهش‌های منتخب در جدول ۸ دسته‌بندی گردید.

هدف پژوهش تناسبی نداشتند، حذف گردیدند. سرانجام پس از چهار مرحله پالایش از میان ۲۵ مطالعه، ۵ مورد آن حذف و ۲۰ پژوهش برای تجزیه و تحلیل اطلاعات انتخاب شد.

جدول ۸: اطلاعات مقالات داخلی و خارجی منتخب

ردیف	نام صاحب اثر	وضعیت مالکیت ایده	نوع داده	فرمت منبع داده	هدف پژوهش	مؤلفه‌های استخراج شده
۱	Bayramzadeh et al. (2021)	مالک ایده	متن	مقاله	سیاست گذاری بهبود وضعیت مدیریت محله در سکونتگاه‌های غیر رسمی	برنامه ریزی پایین بالا با ترکیب آرای جمعی وجود پایگاه معتبر داده در راستای الزام برای مدیریت محله افزایش مشارکت ساکنان محله با آگاه سازی در حوزه مدیریت و سرای محله ای
۲	Monirifar et al. (2021)	مالک ایده	متن	مقاله	ارزیابی تأثیرات اجتماعی و فرهنگی طرح مدیریت محله بر زندگی شهروندان شهر تهران	مشارکت اجتماعی شهروندان هویت محله‌ای اعتماد اجتماعی
۳	Hashemi. (2021)	نقل قول	متن	مقاله	تحلیلی بر نقش و جایگاه مدیریت یکپارچه شهری در ساماندهی بافت‌های فرسوده (مورد پژوهی: لات محله شهر رامسر)	ارتقاء امنیت در محله
۴	Shahsavar et al. (2020)	نقل قول	متن	مقاله	برنامه ریزی راهبردی توسعه محله‌های شهری تهران (مورد مطالعه: محله فردوسی منطقه ۱۲)	کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی در محله؛ مشارکت مردم در برنامه‌ریزی، تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری
۵	Momamadizadeh nouhedani. (2020)	نقل قول	متن	مقاله	آسیب شناسی طرح مدیریت محله شهرداری شهر تهران با تأکید بر نقش مدیریت استراتژیک	حدود و اختیارات مدیریت محله
۶	Gholami Gowhareh & Nasrabadi. (2020)	مالک ایده	متن	مقاله	مدیریت شهری و اجتماع پذیری شهری	نبود اطلاع‌رسانی از نحوه مشارکت وجود تعارضات میان افراد
۷	Bagheri et al. (2019)	مالک ایده	متن	مقاله	نقش مدیریت شهری در پایداری گردشگری محله (مطالعه موردی: محله تجریش با رویکرد سبز)	افزایش اعتماد به نهادهای محلی و ارگان‌های دولتی؛ ایجاد انسجام و همبستگی در میان ساکنین محله
۸	Mousavi kazemi & Almasi. (2019)	مالک ایده	متن	مقاله	نقش سراهای محله در تحقق اهداف مدیریت شهری	مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی
۹	Jahdi & Sashourpour. (2019)	مالک ایده	متن	مقاله	شناسایی و تدوین اصول طراحی یک مرکز محله موفق شهری با مقایسه تطبیقی دو مرکز محله مدرن و پست مدرن	نوع مناسبات مالی حاکم بر مدیریت محله

۱۰	Ahqar & Malekhoseini. (2020)	مالک ایده	متن	مقاله	تحلیلی بر شاخص های برنامه ریزی محله محور در توسعه پایدار شهری (مطالعه موردی: محله گلپا شهر همدان)	تعیین مراجع و شیوه پاسخگویی مدیریت محله به اجزا مختلف
۱۱	Azadeh et al. (2019)	نقل قول	متن	مقاله	تحلیلی بر کیفیت محله های شهری با تاکید بر مولفه های شهر پایدار	شرح ماموریت ها و کارکردهای اصلی مدیریت محله
۱۲	Gorjipour & Shakour. (2019)	نقل قول	متن	مقاله	نقش سرمایه اجتماعی در ارتقاء مشارکت مردمی و مدیریت بهینه شهری	افزایش رضایتمندی از سکونت در محله
۱۳	Renyi et al (2022).	مالک ایده	متن	مقاله	حوزه چند وجهی توسعه محله (دیجیتال)	بهبود روش ها و اقدامات براساس دانش نوین
۱۴	Nguyen (2022)	مالک ایده	متن	مقاله	مشارکت جامعه در مدیریت هوشمند محله در پارک ها	اهمیت مشارکت مردم در حفظ فرهنگ اجتماعی محله
۱۵	Ghadiri& Sarrafi. (2022).	مالک ایده	متن	مقاله	ادغام گروه های حمایتی، رویکردی مؤثر برای بازآفرینی محله های تاریخی ایران	دریافت نظرات و بازخورد شهروندان از عملکرد مدیریت محله
۱۶	Nakano & Washizu (2021).	مالک ایده	متن	مقاله	آیا شهرهای هوشمند سرمایه اجتماعی ساکنان را افزایش خواهند داد؟ اهمیت مدیریت محله هوشمند	انگیزه های فردی ناسازگاری های میان افراد
۱۷	Collins (2021)	مالک ایده	متن	مقاله	سیاست و مدیریت سیستم های حاکمیت محله	فقدان تعامل میان مدیریت محله و شهروندان
۱۸	Dashtaki& Majedi. (2018).	مالک ایده	متن	مقاله	ارزیابی اثرات مدیریت محله بر اساس اعتماد شهروندان در مدیریت شهری	باز تعریف مرکز محلات و زیر محلات ارتقاء نظام دسترسی
۱۹	Rezaei & Moazzen (2017)	مالک ایده	متن	مقاله	ارزیابی اجرای مدیریت محله بر دستیابی به حکمروایی خوب شهری در کلانشهر تهران	افزایش سطح فضای سبز عطف توجه به عناصر تاریخی و ارزشمند
۲۰	Azimi Amoli & Ershadi Vahram (2017).	مالک ایده	متن	مقاله	مدیریت شهری بر اساس رویکرد برنامه ریزی مشارکتی محله	نوسازی و بهسازی بافت های فرسوده ارتقای حس تعلق ساکنین تشویق به سکونت در این محله

منبع: (Research findings, 2022)

گام پنجم: تجزیه و تحلیل یافته های کیفی

در این پژوهش، ابتدا تمام عوامل استخراج شده از مطالعه ها به عنوان شناسه در نظر گرفته، و سپس با در نظر گرفتن معنای هر یک از آنها، شناسه ها در مفهومی مشابه تعریف شد؛ سپس مفاهیم مشابه در مقولات تبیین کننده دسته بندی گردید تا به این ترتیب محورهای تبیین کننده شاخص های برنامه ریزی فرهنگی مرتبط با شهرداری

در سطح محلات شهر تهران در قالب مؤلفه های اصلی و فرعی پژوهش شناسایی شود.

گام ششم: کنترل کیفیت تحلیل

منظور از اعتبار در پژوهش کیفی، مفاهیمی همچون دفاع پذیری، باورپذیری، تصدیق پذیری و بازتاب پذیری نتایج تحقیق صورت گرفته است. یکی از شاخص های اعتبار (پایایی) پژوهش کیفی ارزیابی دو یا چند سند از حیث ارجاع به شاخصی خاص است

(Sandelowski, Barroso, 2007) مفهوم اعتبار در تحقیقات کیفی از منظرهای مختلفی به کار رفته است. این مفهوم واحد نبوده، بلکه مفهومی پیچیده و فراگیر و هم هجانه بوده است. کاربرد این مفهوم در پروژه‌ها و مطالعات تحقیق اجتناب ناپذیر بوده است. هر چند که بعضی از محققان کیفی عنوان داشت‌هاند که اعتبار در تحقیقات کیفی کاربردی ندارد، اما در نهایت استفاده از مقیاسی را برای تحقیقاتشان و کنترل صلاحیت آن، لازم دیده‌اند. برای مثال، کرسول و میلر تحت تأثیر این قرار می‌گیرد که یک محقق، چه مفروضات پارادایمی را در مطالعه‌ی خود انتخاب نموده است. با وجود این، هر کدام از محققان از منظر دیدگاه خودی به موضوع اعتبار نگریسته و در کاربرد آن از مفاهیم متعددی، نظیر کیفیت، دقت و قابلیت اعتماد استفاده کرده است.

روایی درونی

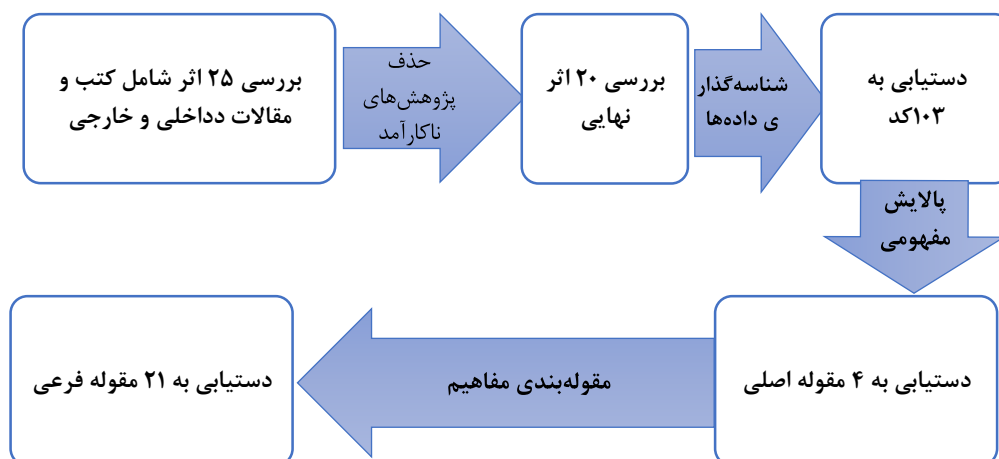
این امر در رابطه با پژوهش جمع‌آوری شده و بررسی شده در رابطه با برنامه ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران توسط ارزیابی متخصصان که از بیرون می‌توانند این شرایط و داده‌ها را بررسی نمایند مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. در این پژوهش با مراجعه به اساتید راهنما و مشاور و همچنین با استفاده از افراد متخصصی که در زمینه فعالیت‌های فرهنگی مرتبط با شهرداری در سطح محلات شهر تهران فعالیت و تخصص داشته‌اند شرایط و نحوه انجام کار با آنها مطرح شده و سیستم و الگوی کار با آنها به صورت کاملاً شفاف و واضح توضیح داده شده و آنها را در جریان مراحل اجرای کار قرار داده ایم. باید این نکات را اضافه کرد که در پژوهش حاضر هدف از تمامی کارهای انجام شده تا به حال ارائه مدل یا مدلهایی متناسب با شرایط روز برای برنامه ریزی فرهنگی محله محور در شهرداری تهران بوده است. حال پس از تایید روایی کار به سوی تایید و ارزیابی پایایی فرایند اجرای کار در این پژوهش خواهیم رفت.

پایایی درونی

در یک پژوهش کیفی، برای تعیین و سنجش پایایی درونی فرایند پژوهش، روش ارزیابی توسط دو متخصص می‌باشد. ابتدا دو متخصص مستقل انتخاب می‌شوند تا به ارزیابی فرآیند اجرای پژوهش بپردازند. این ارزیابی بر اساس مستندات موجود و اطلاعات فراهم شده درباره فرآیند اجرای پژوهش انجام می‌گیرد. هر یک از دو متخصص، نظر خود را درباره چگونگی انجام کدگذاری و صحت اجرای آن ارائه می‌کنند. این نظرات به عنوان دو دیدگاه مستقل در نظر گرفته می‌شود. پس از آن، نتایج ارزیابی این دو متخصص با یکدیگر مقایسه می‌شوند. هرچه نتایج ارزیابی این دو متخصص به یکدیگر نزدیک‌تر باشد، نشان‌دهنده پایایی بیشتر فرآیند اجرای پژوهش است. برای سنجش میزان توافق بین این دو ارزیاب، از شاخص‌های آماری مانند ضریب کاپا استفاده می‌شود. ضریب کاپا یک شاخص آماری است که میزان توافق بین دو ارزیاب را نشان می‌دهد. هرچه این ضریب بیشتر باشد، نشان‌دهنده همسویی بیشتر نظرات ارزیابان و در نتیجه پایایی بیشتر فرآیند پژوهش است. برای ارزیابی پایایی فراترکیب، سندی انتخابی در اختیار یکی از خبرگان قرار داده شد. پس از ارزیابی، ضریب کاپا ۰/۶۱۱ محاسبه گردید. ضریب کاپای بالای ۰/۶ مطلوب می‌باشد (Landis, Koch, 1977) بنابراین این مقدار به معنای پایایی نتایج پژوهش است. همچنین در این پژوهش، روشهای ذیل برای حفظ کیفیت مطالعه در نظر گرفته شد:

- ✓ در سراسر پژوهش، تلاش گردید توضیحات روشن و واضح برای گزینه‌های پژوهش ارائه شود.
- ✓ از هر دو راهکار جستجوی الکترونیک و دستی برای جستجوی پژوهش‌ها استفاده گردید.

در شکل ۲ الگوریتم خروجی کنترل کیفیت شاخص‌های پژوهش نشان داده شده است.

شکل ۲- الگوریتم خروجی کنترل کیفیت شاخص‌های پژوهش

منبع: (Research findings, 2022)

مطابق جدول ۹ حاصل گردید. در این مرحله از کدگذاری، مقوله‌های اصلی و فرعی پژوهش مشخص شدند. نتایج این مقوله‌بندی در جدول زیر ارائه شده است.

گام هفتم: ارائه گزارش و یافته‌های پژوهش

در این مرحله از روش فراترکیب، یافته‌های مراحل قبل ارائه می‌شود. در ادامه به شناسایی شاخص‌های پژوهش پرداخته می‌شود. از شاخص‌های استخراج شده از متون مقالات مرتبط، با حذف شاخص‌های هم‌معنی و پرتکرار و در نهایت با مقوله و دسته‌بندی شاخص‌های نهایی، ۴ مقوله اصلی و ۲۱ مقوله فرعی

جدول ۹: مقوله‌های اصلی و فرعی پژوهش براساس رویکرد فراترکیب

مقوله اصلی	مقوله‌های فرعی	مقوله اصلی	مقوله‌های فرعی
مشارکت اجتماعی شهروندان	مشارکت مردم در برنامه‌ریزی، تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری	عملکرد مدیریت محله به عنوان یکی از ساختارهای رایج فعلی در برنامه ریزی فرهنگی محله	وجود پایگاه معتبر داده در راستای الزام برای مدیریت محله
	ایجاد انسجام و همبستگی در میان ساکنین محله		نوع مناسبات مالی حاکم بر مدیریت محله
	دریافت نظرات و بازخورد شهروندان از عملکرد مدیریت محله		شرح ماموریت‌ها و کارکردهای اصلی مدیریت محله
	هویت محله‌ای		تعیین مراجع و شیوه پاسخگویی مدیریت محله به اجزا مختلف
	برنامه ریزی پایین بالا با ترکیب آرای جمعی		حدود و اختیارات مدیریت محله
	افزایش مشارکت ساکنان محله با آگاه‌سازی در حوزه مدیریت و برنامه ریزی فرهنگی در اماکن وابسته شهرداری و اماکن مرتبط		مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی
	انگیزه‌های فردی		بهبود روش‌ها و اقدامات براساس دانش نوین
چالش‌های سازماندهی برنامه‌های فرهنگی محله	تعامل ضعیف میان ساختارهای موجود در سطوح محلی، ناحیه، منطقه و ادارات کل با هم و با شهروندان	مدیریت محله به معنای عام	افزایش اعتماد به نهادهای محلی و ارگان‌های دولتی
	اطلاع‌رسانی نامناسب از نحوه مشارکت		کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی در محله
	وجود تعارضات میان افراد		افزایش رضایتمندی از سکونت در محله
			ارتقاء امنیت در محله

منبع: (Research findings, 2022)

۲- تحلیل کیفی داده بنیاد

در این بخش از پژوهش، به کدگذاری متون مصاحبه‌های پژوهش با استفاده از تحلیل کیفی داده بنیاد پرداخته شده است:

کدگذاری داده‌ها در نظریه پردازی داده بنیاد^۱

یکی از مهم‌ترین استراتژی‌های پژوهش کیفی، نظریه پردازی داده بنیاد است. نظریه پردازی داده بنیاد یک روش شناسی «استقرائی» کشف نظریه است، که این امکان را برای پژوهشگر فراهم می‌آورد تا گزارشی نظری از «ویژگی‌های عمومی موضوع» پرورش دهد، درحالی‌که به‌طور همزمان، پایه‌این گزارش را در مشاهدات تجربی داده‌ها محکم می‌سازد. استراوس و کوربین در سال ۱۹۹۸ با تدوین روال‌های کتاب «کشف نظریه داده بنیاد»، سه فن کدگذاری پیشنهاد دادند: کدگذاری باز، کدگذاری محوری و کدگذاری انتخابی (Strauss, & Corbin, 1998). در این پژوهش، به پیاده‌سازی کدگذاری‌های مذکور پرداخته می‌شود.

کدگذاری باز

این مرحله شامل دسته بندی کدهای مختلف در قالب مضامین بالقوه و مرتب کردن همه خلاصه داده‌های کدگذاری شده در

جدول ۱۰: کدگذاری اولیه (باز) متون مصاحبه‌های پژوهش

مفاهیم اولیه	کدهای توصیفی	مراجع
افزایش اعتماد به نهادهای محلی و ارگان‌های دولتی و عمومی	افزایش اعتماد به نهادهای محلی	$\{M_{4,1}\}$ $M_{3,4}$
ایجاد انسجام و همبستگی در میان ساکنین محله	ایجاد انسجام در میان ساکنین محله	$\{M_{4,16}\}$ $M_{2,5}$
افزایش رضایتمندی از سکونت در محله	ایجاد همبستگی در میان ساکنین محله	$\{M_{9,11}\}$ $M_{7,22}$
ارتقاء امنیت در محله	افزایش رضایت افراد ساکن در محله	$\{M_{3,18}\}$ $\{M_{4,14}\}$
مسئولیت پذیری و پاسخگویی	ایجاد آرامش برای ساکنین	$\{M_{6,22}\}$ $M_{1,12}$
بهبود روش‌ها و اقدامات براساس دانش نوین	کاهش مشکلات محیطی و تعارضات محله	$\{M_{11,10}\}$ $M_{9,34}$
دریافت نظرات و بازخورد شهروندان از عملکرد اقدامات و برنامه‌های فرهنگی در محله	ایجاد محیطی امن در محله	$\{M_{4,1}\}$ $\{M_{5,32}\}$
	مسئولیت پذیری مقتضی	$\{M_{4,13}\}$ $M_{8,26}$
	پاسخگویی صریح و شفاف	$\{M_{4,16}\}$ $M_{1,20}$
	بهبود اقدامات ارزیابی عملکرد براساس دانش نوین	$\{M_{7,14}\}$ $M_{1,4}$ $\{M_{4,36}\}$
	به‌کارگیری استانداردهای روز در ارزیابی عملکرد	$\{M_{6,12}\}$ $\{M_{3,41}\}$ $\{M_{11,19}\}$ $M_{9,29}$
	دریافت نظرات شهروندان از عملکرد نهادها و ساختارهای مرتبط با شهرداری در سطح محله	$\{M_{6,23}\}$ $\{M_{1,12}\}$
	دریافت بازخورد شهروندان از عملکرد نهادها و ساختارهای مرتبط با شهرداری در سطح محله	$\{M_{5,45}\}$ $M_{8,34}$

^۳ برای مثال $M_{3,4}$ نشان دهنده مصاحبه شونده شماره ۳ و شماره کد ۴ از این مصاحبه می‌باشد.

Ground Theory^۱interviewee^۲

$\{M_2, 13\}$ $\{M_1, 36\}$ $\{M_6, 21\}$	کنترل آسیب‌های اجتماعی در محله	کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی در محله
$\{M_5, 17\}$ $\{M_4, 15\}$ $\{M_{10}, 11\}$ ؛ $M_8, 20\}$	کاهش آسیب‌های اجتماعی در محله	
$\{M_4, 9\}$ $\{M_2, 10\}$	مشارکت مردم در برنامه‌ریزی	مشارکت مردم در برنامه‌ریزی، تصمیم‌سازی و
$\{M_9, 15\}$	مشارکت مردم در تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری	تصمیم‌گیری
$\{M_1, 1\}$ ؛ $M_2, 4\}$	تشویق مردم به مشارکت اجتماعی	فرهنگ‌سازی مشارکت اجتماعی
$\{M_4, 36\}$ $\{M_4, 2\}$	استقرار فرهنگ مشارکتی	
$\{M_3, 16\}$	آگاهی شهروندان از فعالیت‌های اجتماعی	آگاهی شهروندان از فعالیت‌های اجتماعی -
$\{M_4, 24\}$ $\{M_4, 18\}$	آگاهی شهروندان از فعالیت‌های فرهنگی	فرهنگی
$\{M_2, 11\}$ $\{M_{11}, 21\}$ $\{M_4, 17\}$	قانون‌مداری و رعایت قوانین موجود	قانون‌مندی و پایبندی به مقررات
$\{M_{10}, 17\}$ $\{M_9, 5\}$ $\{M_{11}, 10\}$	پایبندی به مقررات	
$\{M_2, 4\}$ $\{M_3, 43\}$	توجه به منافع جمعی	توجه به منافع جمعی و حقوق شهروندان
$\{M_6, 11\}$ $\{M_2, 10\}$ $\{M_8, 15\}$	حفظ حقوق مادی و معنوی شهروندان	
$\{M_7, 24\}$ $\{M_3, 4\}$ $\{M_9, 29\}$	گسترش ارتباط نهادها با ساکنین	گسترش ارتباط نهادها با ساکنین محلی
$\{M_{18}\}$ $\{M_{10}, 22\}$	افزایش تعاملات و ارتباطات محلی	
$\{M_7, 27\}$	گسترش مراکز همگانی در محله	گسترش مراکز و فضاهای فرهنگی - اجتماعی
$\{M_4, 21\}$ $\{M_7, 36\}$ ؛ $M_4, 21\}$	گسترش مراکز و فضاهای فرهنگی - اجتماعی	همگانی
$\{M_7, 14\}$ $\{M_{10}, 31\}$ ؛ M_{20}	ایجاد ثبات در اجتماع و در میان مردم	دستیابی به پایداری اجتماعی
$\{M_5, 18\}$ $\{M_4, 17\}$ ؛ M_{26}	ایجاد هماهنگی و انسجام در اجتماع	
$\{M_9, 15\}$ $\{M_{17}\}$	حفظ میراث فرهنگی محله	حفظ میراث فرهنگی و اجتماعی محله
$\{M_{10}, 17\}$ ؛ $\{M_6, 22\}$ $\{M_8, 11\}$ ؛ $\{M_{11}, 13\}$	حفظ میراث اجتماعی محله	
$\{M_2, 14\}$ $\{M_4, 19\}$ $\{M_6, 30\}$ $\{M_9, 35\}$	ایجاد پیوستگی اجتماعی	ایجاد پیوستگی و تعامل اجتماعی
$\{M_2, 41\}$ $\{M_{11}, 23\}$ ؛ $\{M_1, 26\}$ ؛ $\{M_9, 38\}$	افزایش تعامل اجتماعی	
$\{M_4, 25\}$ $\{M_3, 31\}$	پیشبرد اهداف براساس عدالت	استقرار عدالت اجتماعی
$\{M_9, 21\}$ ؛ $\{M_1, 10\}$ $\{M_{11}, 26\}$	استقرار عدالت جویی و عدالت خواهی	
$\{M_8, 15\}$ $\{M_1, 4\}$	توانمندسازی و آگاه‌سازی ساکنان محله	افزایش توانمندی محله
$\{M_2, 24\}$ $\{M_9, 36\}$ ؛ M_{28}	افزایش توانایی جهت غلبه بر مشکلات محیطی	
$\{M_8, 22\}$ $\{M_{10}, 25\}$	میزان کمک مالی شهرداری تهران به ساختارها و نهادهای مرتبط در سطح محله	میزان و نوع و ساز و کار کمک مالی شهرداری تهران به ساختارها و نهادهای مرتبط در سطح محله
$\{M_5, 17\}$ $\{M_1, 20\}$ $\{M_4, 27\}$	نوع و ساز و کار کمک مالی شهرداری تهران به ساختارها و نهادهای مرتبط در سطح محله	
$\{M_6, 16\}$	بازبینی رویه‌های اداری و سازمانی	مناسبات اداری سازمانی ساختارها و نهادهای مرتبط در سطح محله
$\{M_4, 10\}$	پایبندی به قوانین اداری موجود	
$\{M_7, 21\}$ $\{M_{44}\}$	تامین مالی محله	نوع مناسبات مالی حاکم بر ساختارها و نهادهای مرتبط در سطح محله از جمله مدیریت محله
$\{M_1, 14\}$	تأمین بودجه مکفی برای برنامه ریزی و اقدامات فرهنگی سطح محله	
$\{M_{10}, 32\}$ ؛ $\{M_9, 17\}$	تعامل با شهرداری	

{M _{8,16} }	شهردار ناحیه، مدیران اجتماعی نواحی، ادارات کل، معاونین اجتماعی مناطق، و ...	تعامل با شهرداری (شهردار ناحیه، مدیران اجتماعی نواحی، ادارات کل، معاونین اجتماعی مناطق و ...)
{M _{4,26} }	{M _{1,21} }	تعامل با نهادهای محله ای (مساجد، مدارس، پایگاه های بسیج، کلاتنری، بهزیستی، کمیته امداد و ...)
{M _{6,2} }	{M _{4,11} }	
{M ₂₀ }	{M _{9,19} }	تعامل با مردم (خانواده ها، پیشکسوتان ورزشی، فرهنگی، هنری، کانون های فرهنگی هنر، خیریه های محله، گروه های داوطلب محله، سازمان های مردم نهاد، اصناف و کسبه و ...)
{M ₂₅ }	{M _{5,33} }	
{M _{9,27} }	{M _{11,31} }	تعامل درون مجموعه ای (کانون ها و کارگروه های تخصصی مختلف در سطح محله با یکدیگر و با بازرسین و امنا و مسئولین و ...)
{M _{11,23} }	{M _{2,41} }	
{M _{6,18} }	{M _{1,28} }	تعیین چشم انداز برای برنامه ریزی و ساختار سازی و نهاد سازی فرهنگی در سطح محله
{M _{7,33} }	{M _{3,6} }	
{M _{5,9} }	{M _{4,8} }	شرح ماموریت ها و کارکردهای اصلی برای ساختارهای مدیریتی و برنامه ریزی در سطح محله
{M ₂₉ }	{M _{8,11} }	
{M _{1,34} }	{M _{3,10} }	تعیین مراجع نظارت بر سیستم مدیریت و برنامه ریزی فرهنگی در سطح محله
{M ₇ }	{M _{3,10} }	
{M _{2,24} }	{M _{2,17} }	تعیین مراجع و شیوه پاسخگویی سیستم مدیریت و برنامه ریزی فرهنگی در سطح محله
{M _{4,27} }	{M _{1,22} }	
{M ₄₀ }	{M _{6,33} }	حدود و اختیارات نهادها و ساختارهای فرهنگی محله ای
{M _{9,30} }	{M _{10,11} }	
{M ₂₃ }	{M _{10,11} }	انگیزه های فردی
{M _{9,14} }	{M _{8,28} }	
{M _{8,15} }	{M _{1,34} }	تعامل نامناسب میان ساختارهای فعلی مدیریت فرهنگی محله و شهروندان
{M ₂₃ }	{M _{2,43} }	
{M _{10,12} }	{M _{7,17} }	اطلاع رسانی نامناسب از نحوه مشارکت وجود تعارضات میان افراد
{M ₁₉ }	{M _{10,25} }	

منبع: (Research findings, 2023)

کدگذاری محوری

محوری، راهبردها و اقدامات، شرایط مداخله گر، شرایط زمینه‌ای و پیامدها (Strauss, & Corbin, 1998). لذا از کلیه شاخص‌های به دست آمده از مرحله کدگذاری باز، در این مرحله به تعیین مقوله‌ها مطابق جدول ۱۱ پرداخته شده است.

کدگذاری محوری دومین مرحله تجزیه و تحلیل در نظریه پردازی داده بنیاد است. هدف از این مرحله برقراری رابطه بین طبقه‌های تولید شده در مرحله کدگذاری باز است. در این مرحله، با غربالگری، حذف کدهای تکراری و یکپارچه نمودن کدهای هم‌معنی، شاخص‌های استخراج شده از متون مصاحبه‌ها مقوله‌بندی می‌شوند. ارتباط سایر طبقه‌ها با طبقه محوری در شش عنوان می‌تواند تحقق داشته باشد که عبارتند از شرایط علی، پدیده

جدول ۱۱: پارادایم، مقوله‌های اصلی و فرعی پژوهش

پارادایم	مقوله اصلی	مقوله فرعی
پدیده محوری	سازماندهی مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران	افزایش اعتماد به نهادهای محلی و ارگان‌های دولتی و عمومی
		ایجاد انسجام و همبستگی در میان ساکنین محله
		افزایش رضایتمندی از سکونت در محله
		ارتقاء امنیت در محله
راهبردها و اقدامات	سنجش و ارزیابی عملکرد مدیریت سازمانها و نهادهای فرهنگی سطح محله مرتبط با شهرداری	مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی
		بهبود روش‌ها و اقدامات براساس دانش نوین
		دریافت نظرات و بازخورد شهروندان از عملکرد مدیریت و برنامه ریزی نهادهای مرتبط در سطح محله
		کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی در محله
شرایط زمینه‌ای	بسترسازی اجتماعی- فرهنگی	مشارکت مردم در برنامه‌ریزی، تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری
		فرهنگ‌سازی مشارکت اجتماعی
		آگاهی شهروندان از فعالیت‌های اجتماعی- فرهنگی
		قانون‌مندی و پایبندی به مقررات
پیامد	پیوستگی، تعامل و پایداری اجتماعی	توجه به منافع جمعی و حقوق شهروندان
		گسترش ارتباط نهادها با ساکنین محلی
		گسترش مراکز و فضاهای فرهنگی- اجتماعی همگانی
		دستیابی به پایداری اجتماعی
		حفظ میراث فرهنگی و اجتماعی محله
		ایجاد پیوستگی و تعامل اجتماعی
		استقرار عدالت اجتماعی
		افزایش توانمندی محله
شرایط علی	ساختار و ارکان نهادها و سازمانهای مرتبط فرهنگی در محله و نوع ارتباط بین آنها	میزان و نوع و ساز و کار کمک مالی شهرداری تهران به نهادهای و ساختارهای فرهنگی در سطح محله
		مناسبات اداری سازمانی نهادها و ساختارهای فرهنگی سطح محله
		نوع مناسبات مالی حاکم بر نهادها و ساختارهای فرهنگی در سطح محله
شرایط علی	مشارکت اجتماعی	تعامل با شهرداری (شهردار ناحیه، مدیران اجتماعی نواحی، ادارات کل، معاونین اجتماعی مناطق، و ...)
		تعامل با نهادهای محله ای (مساجد، مدارس، پایگاه‌های بسیج، کلاتری، بهزیستی، کمیته امداد و ...)

تعامل با مردم (خانواده‌ها، پیشکسوتان ورزشی، فرهنگی، هنری، کانون‌های فرهنگی هنر، خیریه‌های محله، گروه‌های داوطلب محله، سازمان‌های مردم نهاد، اصناف و کسبه و ...)		
تعامل درون مجموعه ای (کانون‌ها و کار گروه های تخصصی در سطح محله با یکدیگر و ...)		
تعیین چشم‌انداز مورد نظر در مدیریت و برنامه ریزی و ساماندهی برنامه ها و مراکز فرهنگی در سطح محله	شرایط علی	تعیین استراتژی مناسب مدیریت و برنامه ریزی فرهنگی در محله
شرح مأموریت‌ها و کارکردهای اصلی برای مدیریت و برنامه ریزی در سطح محله		
تعیین مراجع، شیوه و سازوکار نظارت بر سیستم مدیریت و برنامه ریزی در سطح محله		
تعیین مراجع و شیوه پاسخگویی سیستم مدیریت و برنامه ریزی فرهنگی در سطح محله توسط ساختارهای محله ای		
حدود و اختیارات مسئولین و ساختارهای فرهنگی در سطح محله		
انگیزه‌های فردی	شرایط مداخله‌گر	آگاهی از مشارکت اجتماعی - فرهنگی و فرآیندهای آن
تعامل میان مسئولین و فعالین فرهنگی سطح محله و شهروندان		
اطلاع‌رسانی از نحوه مشارکت		
تعارضات میان افراد		

منبع: (Research findings, 2022)

در جدول ۱۲ شاخص‌های مشابه احصاء شده از اسناد و مقالات به همراه شاخص‌های احصاء شده در کدگذاری متون مصاحبه‌ها، ارائه شده است.

جدول ۱۲: شباهت شاخص‌های احصاء شده از اسناد و مقالات و مصاحبه‌ها

شاخص‌های پژوهش	مصاحبه	اسناد و مقالات بررسی شده
افزایش اعتماد به نهادهای محلی و ارگان‌های دولتی و عمومی	✓	✓
ایجاد انسجام و همبستگی در میان ساکنین محله	✓	✓
افزایش رضایتمندی از سکونت در محله	✓	✓
ارتقاء امنیت در محله	✓	✓
مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی	✓	✓
بهبود روش‌ها و اقدامات براساس دانش نوین	✓	✓
دریافت نظرات و بازخورد شهروندان از عملکرد ساختارها و نهادهای فرهنگی سطح محله	✓	✓
کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی در محله	✓	✓
مشارکت مردم در برنامه‌ریزی، تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری	✓	✓
فرهنگ‌سازی مشارکت اجتماعی	✓	×
آگاهی شهروندان از فعالیت‌های اجتماعی-فرهنگی	✓	×
قانون‌مندی و پایبندی به مقررات	✓	×
توجه به منافع جمعی و حقوق شهروندان	✓	×
گسترش ارتباط نهادها با ساکنین محلی	✓	×
گسترش مراکز و فضاهای فرهنگی-اجتماعی همگانی	✓	×
دستیابی به پایداری اجتماعی	✓	×
حفظ میراث فرهنگی و اجتماعی محله	✓	×
ایجاد پیوستگی و تعامل اجتماعی	✓	×
استقرار عدالت اجتماعی	✓	×

افزایش توانمندی محله	☒	☒
میزان و نوع و ساز و کار کمک مالی شهرداری تهران به ساختارها و نهادهای فرهنگی سطح محله	☒	☒
مناسبات اداری سازمانی ساختارها و نهادهای فرهنگی سطح محله	☒	☒
نوع مناسبات مالی حاکم بر ساختارها و نهادهای فرهنگی سطح محله	☒	☒
تعامل با شهرداری (شهردار ناحیه، مدیران اجتماعی نواحی، ادارات کل، معاونین اجتماعی مناطق و ...)	☒	☒
تعامل با نهادهای محله ای (مساجد، مدارس، پایگاههای بسیج، کلاتری، بهزیستی، کمیته امداد و ...)	☒	☒
تعامل با مردم (خانوادهها، پیشکسوتان ورزشی، فرهنگی، هنری، کانونهای فرهنگی هنر، خیریههای محله، گروههای داوطلب محله، سازمانهای مردم نهاد، اصناف و کسبه و ...)	☒	☒
تعامل درون مجموعه ای (کانونها و کارگروه های تخصصی با هم و با بازرسین و مسئولین مرتبط شهرداری و ...)	☒	☒
تعیین چشم انداز مورد نظر در مدیریت و برنامه ریزی و ساماندهی برنامه ها و مراکز فرهنگی در سطح محله	☒	☒
شرح ماموریتها و کارکردهای اصلی برای مدیریت و برنامه ریزی در سطح محله	☒	☒
تعیین مراجع، شیوه و سازوکار نظارت بر سیستم مدیریت و برنامه ریزی در سطح محله	☒	☒
تعیین مراجع و شیوه پاسخگویی سیستم مدیریت و برنامه ریزی فرهنگی در سطح محله توسط ساختارهای محله ای به اجزا مختلف	☒	☒
حدود و اختیارات نهادها و ساختارهای فرهنگی محله ای	☒	☒
انگیزه های فردی	☒	☒
تعامل نامناسب میان مسئولین و فعالین فرهنگی سطح محله و شهروندان	☒	☒
اطلاع رسانی نامناسب از نحوه مشارکت	☒	☒
وجود تعارضات میان افراد	☒	☒

منبع: (Research findings, 2023)

فرهنگی، قانونمندی و پابندی به مقررات، توجه به منافع جمعی و حقوق شهروندان به عنوان مقوله های زمینه ای در برنامه ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران مطابق جدول ۱۳ انتخاب شدند.

مقوله های شرایط زمینه ای

براساس نتایج کدگذاری ثانویه پژوهش، شاخص های مشارکت مردم در برنامه ریزی، تصمیم سازی و تصمیم گیری، فرهنگ سازی مشارکت اجتماعی، آگاهی شهروندان از فعالیت های اجتماعی -

جدول ۱۳: مقوله های شرایط زمینه ای

پارادایم	مقوله اصلی	مقوله فرعی
شرایط زمینه ای	بستر سازی اجتماعی - فرهنگی	مشارکت مردم در برنامه ریزی، تصمیم سازی و تصمیم گیری
		فرهنگ سازی مشارکت اجتماعی
		آگاهی شهروندان از فعالیت های اجتماعی - فرهنگی
		قانونمندی و پابندی به مقررات
		توجه به منافع جمعی و حقوق شهروندان

منبع: (Research findings, 2023)

فرهنگی مرتبط با شهرداری در سطح محله، مناسبات اداری سازمانی آنها، نوع مناسبات مالی حاکم این نهادها، تعامل با شهرداری (شهردار ناحیه، مدیران اجتماعی نواحی، ادارات کل و ...)، تعامل با نهادهای محله ای (مساجد، مدارس، پایگاههای بسیج و ...)، تعامل با مردم (خانوادهها، پیشکسوتان ورزشی، فرهنگی، هنری و ...)، تعامل درون مجموعه ای (کانونها و کارگروه های

مقوله های شرایط علی

براساس نتایج کدگذاری ثانویه پژوهش، شاخص های میزان و نوع و ساز و کار کمک مالی شهرداری تهران به مراکز و نهادهای

توسط ساختارهای محله‌ای، حدود و اختیارات مسئولین و ساختارهای فرهنگی در سطح محله به عنوان مقوله‌های شرایط علی در برنامه‌ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران مطابق جدول ۱۴ انتخاب شدند.

تخصصی و ...)، تعیین چشم‌انداز مورد نظر در مدیریت و برنامه‌ریزی و ساماندهی برنامه‌ها و مراکز فرهنگی در سطح محله، شرح ماموریت‌ها و کارکردهای اصلی برای مدیریت و برنامه‌ریزی در سطح محله، تعیین مراجع، شیوه و سازوکار نظارت بر سیستم مدیریت و برنامه‌ریزی در سطح محله، تعیین مراجع و شیوه پاسخگویی سیستم مدیریت و برنامه‌ریزی فرهنگی در سطح محله

جدول ۱۴: مقوله‌های شرایط علی

پارادایم	مقوله اصلی	مقوله فرعی
شرایط علی	ساختار و ارکان نهادها و سازمانهای مرتبط فرهنگی در محله و نوع ارتباط بین آنها	میزان و نوع و ساز و کار کمک مالی شهرداری تهران به نهادهای و ساختارهای فرهنگی در سطح محله
		مناسبات اداری سازمانی نهادها و ساختارهای فرهنگی سطح محله
		نوع مناسبات مالی حاکم بر نهادها و ساختارهای فرهنگی در سطح محله
	مشارکت اجتماعی	تعامل با شهرداری (شهردار ناحیه، مدیران اجتماعی نواحی، ادارات کل، معاونین اجتماعی مناطق، و ...)
		تعامل با نهادهای محله‌ای (مساجد، مدارس، پایگاه‌های بسیج، کانون‌های فرهنگی، کمیته امداد و ...)
		تعامل با مردم (خانواده‌ها، پیشکسوتان ورزشی، فرهنگی، هنری، کانون‌های فرهنگی هنر، خیریه‌های محله، گروه‌های داوطلب محله، سازمان‌های مردم‌نهاد، اصناف و کسبه و ...)
		تعامل درون مجموعه‌ای (کانون‌ها با یکدیگر و خانه‌ها، خانه‌ها با مدیر محله، خانه‌ها با یکدیگر، بازرس و مدیر محله، رئیس امنا و مدیر محله و ...)
	تعیین استراتژی مدیریت و برنامه‌ریزی فرهنگی در محله	تعیین چشم‌انداز مورد نظر در مدیریت و برنامه‌ریزی و ساماندهی برنامه‌ها و مراکز فرهنگی در سطح محله
		شرح ماموریت‌ها و کارکردهای اصلی برای مدیریت و برنامه‌ریزی در سطح محله
		تعیین مراجع، شیوه و سازوکار نظارت بر سیستم مدیریت و برنامه‌ریزی در سطح محله
		تعیین مراجع و شیوه پاسخگویی سیستم مدیریت و برنامه‌ریزی فرهنگی در سطح محله توسط ساختارهای محله‌ای
		حدود و اختیارات مسئولین و ساختارهای فرهنگی در سطح محله

منبع: (Research findings, 2023)

در محله، ارتقاء امنیت در محله به عنوان مقوله پدیده محوری در برنامه‌ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران مطابق جدول ۱۵ انتخاب شدند.

مقوله‌های پدیده محوری

براساس نتایج کدگذاری ثانویه پژوهش، شاخص‌های افزایش اعتماد به نهادهای محلی و ارگان‌های دولتی، ایجاد انسجام و همبستگی در میان ساکنین محله، افزایش رضایتمندی از سکونت

جدول ۱۵: مقوله‌های پدیده محوری

پارادایم	مقوله اصلی	مقوله فرعی
پدیده محوری	ساماندهی مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران	افزایش اعتماد به نهادهای محلی و ارگان‌های دولتی و عمومی
		ایجاد انسجام و همبستگی در میان ساکنین محله
		افزایش رضایتمندی از سکونت در محله
		ارتقاء امنیت در محله

منبع: (Research findings, 2023)

مقوله‌های راهبردها و اقدامات

براساس نتایج کدگذاری ثانویه پژوهش، شاخص‌های مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی، بهبود روش‌ها و اقدامات براساس دانش نوین، دریافت نظرات و بازخورد شهروندان از عملکرد نهادها و ساختارهای مرتبط با شهرداری در سطح محله، کنترل و

کاهش آسیب‌های اجتماعی در محله به عنوان مقوله راهبردها و اقدامات در برنامه ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران مطابق جدول ۱۶ انتخاب شدند.

جدول ۱۶: مقوله‌های راهبردها و اقدامات

پارادایم	مقوله اصلی	مقوله فرعی
راهبردها و اقدامات	سنجش و ارزیابی عملکرد مراکز و نهادهای مرتبط فرهنگی در سطح محلات	مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی
		بهبود روش‌ها و اقدامات براساس دانش نوین
		دریافت نظرات و بازخورد شهروندان از عملکرد مراکز و نهادهای مرتبط فرهنگی در سطح محلات
		کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی در محله

منبع: (Research findings, 2023)

مقوله‌های شرایط مداخله‌گر

براساس نتایج کدگذاری ثانویه پژوهش، شاخص‌های انگیزه‌های فردی، تعامل میان ساختارها و نهادهای مرتبط فرهنگی در سطح محلات و شهروندان، اطلاع‌رسانی از نحوه مشارکت، تعارضات میان افراد به عنوان مقوله شرایط مداخله‌گر در برنامه ریزی فرهنگی

محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران مطابق جدول ۱۷ انتخاب شدند.

جدول ۱۷: مقوله‌های شرایط مداخله‌گر

پارادایم	مقوله اصلی	مقوله فرعی
شرایط مداخله‌گر	آگاهی از مشارکت اجتماعی-فرهنگی و فرآیندهای آن	انگیزه‌های فردی
		تعامل میان مراکز و نهادهای مرتبط فرهنگی در سطح محلات و شهروندان
		اطلاع‌رسانی از نحوه مشارکت
		تعارضات میان افراد

منبع: (Research findings, 2023)

مقوله‌های پیامدها

براساس نتایج کدگذاری ثانویه پژوهش، شاخص‌های گسترش ارتباط نهادها با ساکنین محلی، گسترش مراکز و فضاهای فرهنگی-اجتماعی همگانی، دستیابی به پایداری اجتماعی، حفظ میراث فرهنگی و اجتماعی محله، ایجاد پیوستگی و تعامل

اجتماعی، استقرار عدالت اجتماعی، افزایش توانمندی محله به عنوان مقوله پیامدها در برنامه ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران مطابق جدول ۱۸ انتخاب شدند.

جدول ۱۸: مقوله‌های پیامدها

پارادایم	مقوله اصلی	مقوله فرعی
پیامدها	پیوستگی، تعامل و پایداری اجتماعی	گسترش ارتباط نهادها با ساکنین محلی
		گسترش مراکز و فضاهای فرهنگی-اجتماعی همگانی

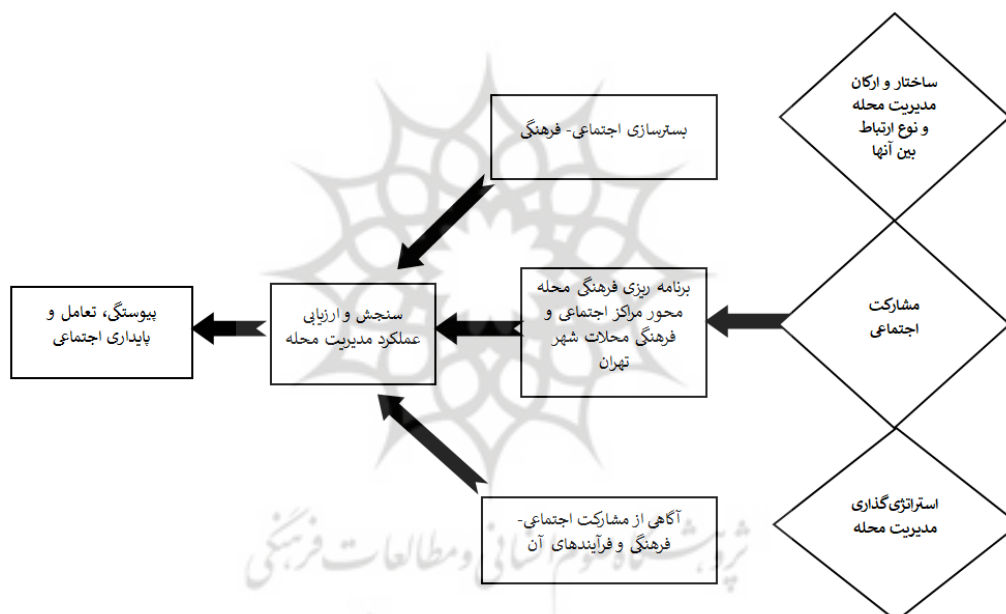
دستیابی به پایداری اجتماعی		
حفظ میراث فرهنگی و اجتماعی محله		
ایجاد پیوستگی و تعامل اجتماعی		
استقرار عدالت اجتماعی		
افزایش توانمندی محله		

منبع: (Research findings, 2023)

کدگذاری گزینشی

در نظریه پردازی بنیادی، تلفیق داده‌ها از اهمیت زیادی برخوردار است. در فرایند تحقیق پس از گردآوری داده‌ها، تجزیه و تحلیل و تفسیر آن‌ها نوبت به ارائه مدل، نتیجه‌گیری و جمع‌بندی تحقیق می‌رسد. در گام اول با بررسی وضعیت موجود، داده‌های به دست آمده در ۶ مقوله اصلی طبقه‌بندی می‌شوند. با نظر اساتید و

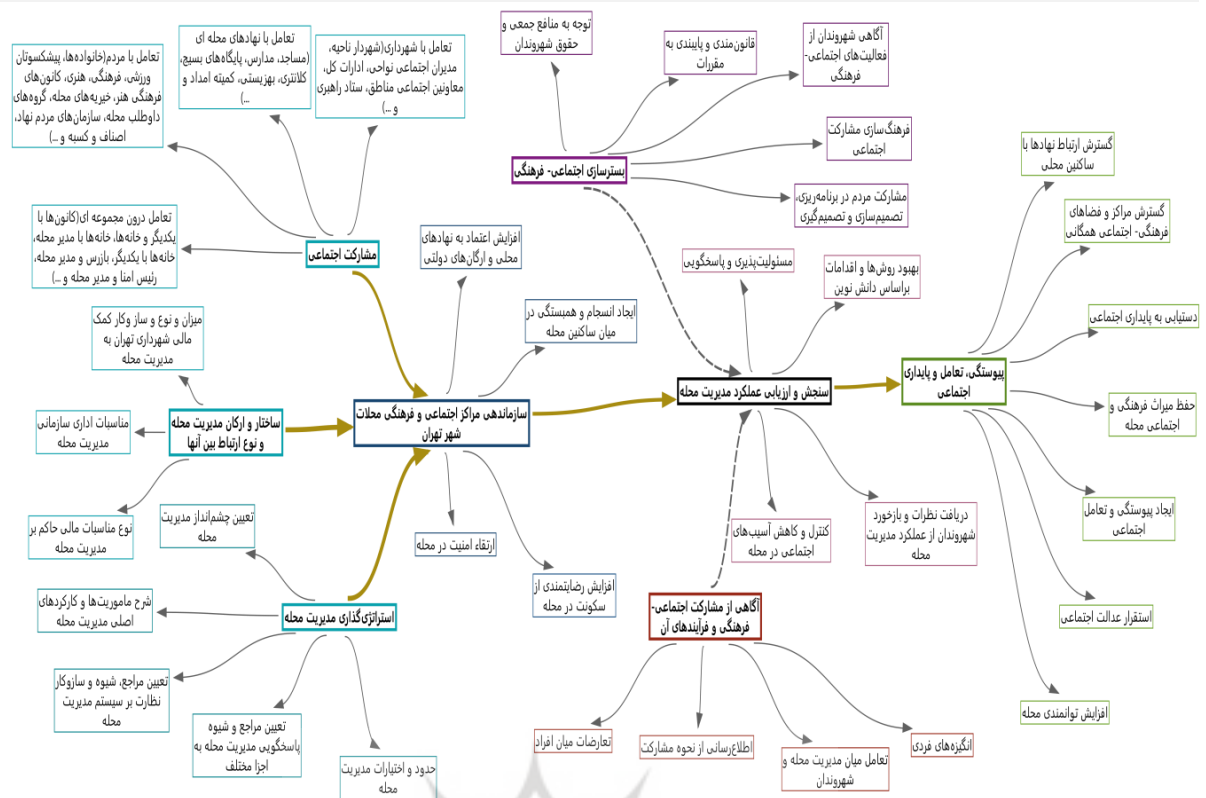
کارشناسان امر، از کلیه شاخص‌های به دست آمده از تحلیل کیفی داده بنیاد مصاحبه‌ها، تعداد ۳۶ شاخص، جهت برنامه ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران به کار گرفته شده است. شکل ۳، نشان‌دهنده مدل پارادایمی برنامه ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران می‌باشد.

شکل ۳- مدل پارادایمی برنامه ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران

منبع: (Research findings, 2023)

در شکل ۴ خروجی نرم‌افزار MAXQDA ارائه شده است:

شکل ۴- خروجی نرم افزار MAXQDA

منبع: (Research findings, 2022)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

۴. بحث و نتیجه گیری

یکی از مباحث مهم در حوزه علوم اجتماعی رابطه میان فرهنگ و برنامه ریزی است که کاربستی نو در ابعاد نوین برنامه ریزی می باشد. فرهنگ تابع دگرگونی و تحول متناسب با ساختارهای درونی جامعه می باشد که به عنوان یک پدیده اجتماعی نیازمند نوعی برنامه ریزی خاص است. محله ها به عنوان کوچکترین واحد اجتماع شهری گزینه و جایگزین مناسب سیستم های بروکراتیک جهت تسهیل امور شهری و جامعه می توانند نظام محلی کارآمدی از لحاظ اقتصادی همراه با اتکاء به مشارکت مردمی باشند. در این پژوهش، پس از کدگذاری متون مقالات داخلی و خارجی منتخب، با حذف معیارهای هم معنی و پرتکرار و در نهایت با مقوله بندی و دسته بندی معیارهای نهایی، تعداد، ۸ مقوله اصلی و ۳۶ مقوله فرعی حاصل گردید. یکی از مقوله های اصلی اشاره به سنجش و ارزیابی عملکرد ساختارها دارد. همه سازمان ها، چه دولتی، عمومی و چه خصوصی، برای توسعه، رشد و پایداری، نیازمند نوعی سیستم نظارت اثربخش هستند، که در قالب آن بتوانند کارایی و اثربخشی برنامه های سازمان، فرایند و نیروی انسانی خود را مورد سنجش و پایش قرار دهند. عوامل زیر نقش بسزایی در افزایش مشارکت شهروندان دارند: بررسی کارکردهای برنامه ریزی محله محور از جمله کارکردهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، آموزشی؛ خدماتی رفاهی و پژوهشی نقشی به سزا در افزایش مشارکت شهروندان؛ برنامه محله ای و توسعه برنامه های محلی دارد. از جمله مقوله های فرعی می توان به موارد ذیل اشاره داشت.

تعیین چشم انداز مورد نظر در مدیریت و برنامه ریزی و ساماندهی برنامه ها و مراکز فرهنگی در سطح محله، شرح ماموریت ها و کارکردهای اصلی برای مدیریت و برنامه ریزی در سطح محله تعیین مراجع، شیوه و سازوکار نظارت بر بر سیستم مدیریت و برنامه ریزی در سطح محله، تعیین مراجع و شیوه پاسخگویی سیستم مدیریت و برنامه ریزی فرهنگی در سطح محله توسط ساختارهای محله ای و حدود و اختیارات مسئولین و ساختارهای فرهنگی در سطح محله.

در بررسی تمامی موارد و مشاهدات این متصور می شود که شهرداری تهران توانسته است یک برنامه ریزی محله محور در ابعاد فرهنگی در شهر تهران اجرا کند ولی هنوز بستر سازی

فرهنگی، رابطه بین سطوح خط مشی تعریف شده و برنامه های عملیاتی فرهنگی برای افزایش مشارکت را نتوانسته است در نظر بگیرد. و وجود سرای محلات و سایر مراکز فرهنگی اجتماعی مانند فرهنگسراها، توانسته است تا اینجا به یک بنگاه اقتصادی در سطح محلات تبدیل شود ولی هنوز نتوانسته است در حلقه ارتباطی برنامه ریزی فرهنگی و مشارکت مردمی نقش افرینی موثری ایجاد کند و تبدیل به پاتوق و یا بنگاه فرهنگی مشارکت محور موثر شود. اگر مکانیزیم بکارگیری ادبیات موضوعی و نظری را در چرخه عملیات تو صیف شود بهترین ابزار مربوط به چرخه PDCA می باشد. مهمترین اصل برای شهروندان این است که نسبت به موضوعات نظری شهری آگاهی داشته باشند و در وهله دوم این می باشد که چقدر اقدامات تعریف شده می تواند اثربخش باشد. نتایج و یافته ها به دو صورت برای شهروندان ارائه می گردد که به صورت مستقیم و به صورت غیر مستقیم می باشد. در صورت مستقیم به صورت هم اندیشی محله ای بوده و شهروندان از مطالعات و اقدامات انجام شده در سطح محله آگاه می شوند و موضوع دوم به صورت غیر مستقیم می باشد که موارد و پژوهشهای انجام شده انجام می شود ولی به درستی اجرا نمی شود و در حد do باقی می ماند. این تحلیل نشان می دهد ما مکانیزیم لازم برای مشارکت شهروندان در برنامه ریزی های فرهنگی را ایجاد شده است ولی هنوز دو سوال اساسی وجود دارد که آیا این مکانیزیم ها درست به شهروندان انتقال داده شده است و یا اگر در مورد برنامه ریزی های فرهنگی محله محور در سطح مشارکت صحبت می کنیم بستر سازی های لازم صورت پذیرفته است. این تحقیق در دو سطح اصلی مورد بررسی قرار گرفت: در وهله اول برای شهروندان مشخص شود که مهمترین عواملی که بر برنامه ریزی محله محور تاثیر می گذارد چه می باشد. شهروندان چه نقشی و تا چه حدودی اختیارات می توانند داشته باشند. از همه مهمتر برای شهروندان اشکار شود که مکانیزیم های فرهنگی طرح ریزی شده برای آنها تا چه اندازه می تواند در بستر مشارکت موثر باشد. در گام زیر ساختی شهرداری تهران می تواند بودجه های فرهنگی اختصاص داده شده را به صورت متناسب با سطح هر محله و ویژگی های محله تعریف کند و همچنین نیازمند این باشد که شهرداری

چشم انداز مجدد برای مدیریت و برنامه ریزی فرهنگی اجتماعی محله محور و شرح مأموریت ها و کارکردهای اصلی برای آن به تعیین مراجع، شیوه و سازوکار نظارت بر سیستم مدیریت محله ای پردازند. درخصوص نظارت درونی می توان به نظارت مالی شامل نظارت هیئت امناء بر پرداخت ها و نظارت و کنترل بودجه سالیانه و هزینه و درآمد اشاره نمود. ۶- درخصوص آگاهی از مشارکت اجتماعی- فرهنگی و فرآیندهای آن پیشنهاد می شود، با تقویت انگیزه های فردی نسبت به تعامل میان مراکز و نهادهای فرهنگی مرتبط محلات و شهروندان و همچنین اطلاع رسانی از نحوه مشارکت و تعارضات میان افراد، دانش و آگاهی شهروندان درخصوص مزایای مشارکت اجتماعی را افزایش داده و ارتباطات آنها با سازمان های مربوطه را ارتقاء بخشند.

۵. تقدیر و سپاسگزاری

پژوهش حاضر برگرفته از رساله دکتری مصطفی پاکدل نژاد با عنوان «طراحی مدل برنامه ریزی فرهنگی محله محور مبتنی بر مشارکت های مردمی در شهرداری تهران» است.

فهرست منابع

- Ahmadi, Mehrdad; Samad Rezaei. 2021. Identifying factors affecting citizen participation in the urban management process. History of Politics and Media 2. 37-52. (In Persian)
- Ahqar, Manouchehr; Abbas Malek Hosseini. 2020. an analysis of neighborhood-based planning indicators in sustainable urban development (case study: Golpa neighborhood, Hamadan city). Geography of Environmental Planning. 107-125. (In Persian)
- Aliabadi, F. E., Agbossou, K., Kelouwani, S., Henao, N., & Hosseini, S. S. 2021. Coordination of smart home energy management systems in neighborhood areas: A systematic review. IEEE Access. <https://doi.org/10.1109/ACCESS.2021.3061995>
- Alipour, Shahram; Seyed Mahmoud, Hashemi; Mohsen, Ameri Shahrabi. 2021, The role of neighborhood management in improving the

دارای یک ساختار ماتریسی باشد و متناسب با ویژگی های طبقه بندی شده محلات می تواند به صورت کنترل فرهنگی و مداخله صدر صد در برنامه ها و اجرا نفوذ نمایند و یا اینکه به صورت برنامه ریزی فرهنگی بوده در بعضی از موارد فقط شاخص های فرهنگی طرح ریزی و آنها را رصد کند و یا در نهایت در ناحیه بین آن حرکت نماید. در همین راستا پیشنهاداتی به شرح زیر ارائه می شود: ۱- درخصوص برنامه ریزی فرهنگی محله محور مراکز اجتماعی و فرهنگی محلات شهر تهران پیشنهاد می شود، مسئولین ذیربط نسبت به افزایش اعتماد به نهادهای محلی و ارگان های دولتی و عمومی جهت ایجاد انسجام و همبستگی در میان ساکنین محله اقدامات لازم را انجام دهند. ۲- درخصوص سنجش و ارزیابی عملکرد مراکز فرهنگی مرتبط در سطح محلات پیشنهاد می شود، با افزایش تعهد و مسئولیت پذیری و پاسخگویی خود در جهت بهبود روش ها و اقدامات براساس دانش نوین اقدام نمایند. درواقع مدیران ذی ربط باید دو نوع پاسخگویی در فرایند محله محوری را از هم تفکیک نمایند؛ یکی پاسخگویی در درون سازمان محله و دیگری پاسخگویی بیرونی (پاسخگویی در برابر شهرداری و مردم محلی). پاسخگویی درون سازمانی، ساختار و ارکان درونی (متناسب با ساختار ایجاد شده مثل مدیریت محله و یا هر طرح و پروژه محله ای)، هر کدام مسئولیت های مشخصی بر عهده دارند و نسبت به یکدیگر باید پاسخگو باشند. ۳- درخصوص پاسخگویی بیرون سازمانی (شهرداری و مردم محلی) نیز می توان اذعان داشت، مجریان و مسئولین محله ای در قبال مردم محلی مسئول است و باید به آنها، به عنوان ذی نفعان اصلی پاسخگو باشند. مردم محلی حق دارند تا از برنامه ها و عملکرد برنامه های فرهنگی اجتماعی محله خود اطلاع و آگاهی داشته باشند. ۴- درخصوص بستر سازی اجتماعی- فرهنگی پیشنهاد می شود، جهت افزایش مشارکت مردم در برنامه ریزی، تصمیم سازی و تصمیم گیری به فرهنگ سازی مشارکت اجتماعی و آگاهی شهروندان از فعالیت های اجتماعی- فرهنگی پردازند. ۵- درخصوص تعیین استراتژی مناسب در حوزه مدیریت و برنامه ریزی فرهنگی در محله پیشنهاد می شود، شهرداری های محلات تهران با تعیین

104186.
<https://doi.org/10.1016/j.cities.2022.104186>
- Chan, P. Y. 2016. Community Participation in Heritage Management: A Case in Macao (Doctoral dissertation, Columbia University).
- Collins, B. 2021. Place branding and its discontents: The politics and management of neighborhood governance systems. *Journal of Planning Education and Research*, 0739456X21998448.
<https://doi.org/10.1177/0739456X21998448>
- Dashtaki, N., & Majedi, H. 2018. Assessment Effects of Neighborhood Management-based on the Trust of Citizens in Urban Management (A Comparative Study of Two Tehran Neighborhoods: Tajrish and Shahadat). *Hoviatshahr*, 11(4), 93-102.
- Gelders, D., Brans, M., Maesschalck, J., & Colsool, N. 2010. Systematic evaluation of public participation projects: Analytical framework and application based on two Belgian neighborhood watch projects. *Government Information Quarterly*, 27(2), 134-140.
<https://doi.org/10.1016/j.giq.2009.10.003>
- Geneletti, D., Cortinovis, C., Zardo, L., & Esmail, B. A. 2020. Planning for ecosystem services in cities (p. 87). Springer Nature. <http://dx.doi.org/10.1007/978-3-030-20024-4>
- Ghadiri, M., & Sarrafi, M. 2022. Integrating support groups, an effective approach to regenerate historic neighborhoods of Iran Case study: Oudlajan Neighborhood, Tehran. *Land Use Policy*, 112, 105820.
<https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2021.105820>
- Gholami Gowhareh, Mohammad Reza; Ameneh Bakhtiar Nasrabadi. 2020. urban management and urban sociability: A case study of Sichan neighborhood in Isfahan. The 6th International Conference on Civil Engineering, Architecture, and Urban Planning with a Sustainable Development Approach
- Gholinejad, H. R., Adabi, J., & Marzband, M. 2021. An Energy management system structure for Neighborhood Networks. *Journal of Building Engineering*, 41, 102376.
<https://doi.org/10.1016/j.job.2021.102376>
- Gorjipour, Fatemeh; Ali Shakour. 2019. the role of social capital in promoting public participation and optimal urban management: A case study: Koi neighborhood of government employees and Pansad Dashtat in performance and increasing the productivity of home businesses in the metropolis of Tehran, *Productivity Management*, Year 15, Issue 57, 181-201. (In Persian)
<https://doi.org/10.30495/QJOPM.2021.1884563.2699>
- Azadeh, Seyed Reza; Shirin Zarbakhsh, Reza Parvizi, Nader Zali. 2019. an analysis of the quality of urban neighborhoods with emphasis on the components of a sustainable city. Case study: Hosam neighborhood, Rudsar city. *Geography*. 186-200. (In Persian)
<http://doi.org/10.30473/GRUP.2021.7629>
- Azimi Amoli, J., & Ershadi Vahram, S. 2017. Urban management based on neighborhood participatory planning approach (Case Study: Neighborhood Urban areas of Tehran 1st District). *Geography (Regional Planning)*, 7(2), 21-40.
- Azimi Amoli, Jalal, and Ershadi and Haram, Samar. 2017. Neighborhood-based urban management with a participatory planning approach (case study: urban neighborhoods in District 1 of Tehran Municipality). *Quarterly Journal of Geography (Regional Planning)*, 7(2), 21-40. (In Persian)
- Bagheri, Neda; Mohammad Taghi Razavian, Jamileh Tavakolinia. 2019. the Role of Urban Management in the Sustainability of Neighborhood Tourism (Case Study: Tajrish Neighborhood with a Green Approach). *New Perspectives in Human Geography*. 17-37. (In Persian)
- Bagheri, Soudeh; Mostafa Ghiyasian, Mohammad Ahmadi. 2021. Investigating factors for promoting the participation of Hamadan citizens in the implementation of city council resolutions. *Accounting and Management Perspectives* 39. 83-96. (In Persian)
- Bayard, S., Imlig, F., & Schmid, S. 2022. Socio-spatial conditions of educational participation: A typology of municipalities in the Canton of Zurich. *Education Sciences*, 12(2), 73.
<https://doi.org/10.3390/educsci12020073>
- Bayramzadeh, Nima; Amin Shahsavari, Morteza Baghban Novini. 2021. Policymaking to Improve Neighborhood Management in Informal Settlements. *Urban Environment Policy Journal* 2. 51-66. (In Persian)
- Bouregah, A. S., Maniruzzaman, K. M., Abubakar, I. R., Alshihri, F. S., Alrawaf, T. I., Ahmed, S. M., & Boureggah, M. S. 2023. Investigating the prospect of e-participation in urban planning in Saudi Arabia. *Cities*, 134,

- Mohammadizadeh Nohdani, Tavakol. 2020. Pathology of Tehran municipality neighborhood management plan with emphasis on the role of strategic management. The 3rd International Conference on Management, World Trade, Economics, Finance, and Social Sciences. (In Persian)
- Mohammadpour, Saber; Mehrdad Mehrjoo. 2020. assessing the sustainability of urban neighborhoods with a low-carbon neighborhood approach; Case study: Golan neighborhood in Hamadan city. Rural Development 1. 21-50. (In Persian) <https://doi.org/10.22059/jrd.2021.299759.668533>
- Monirifar, Sara; Reza Esmaeili, Mansour Haghighian, Hossein Imani Jajarami. 2021. Evaluation of the social and cultural impacts of the neighborhood management plan on the lives of Tehran citizens. Urban Research and Planning 45. 137-150. (In Persian) <https://doi.org/10.30495/jupm.2021.4359>
- Mousavi Kazemi, Seyed Mehdi; Robabeh Almasi. 2019. the role of neighborhood centers in achieving urban management goals; Case study, District 7 of Tehran Metropolitan City. Urban Management. 183-196. (In Persian)
- Nadarifar, Mahin; Goli, Hamideh; Qoljahi, Fereshteh. 2017, Snowballing as a Purposeful Method in Qualitative Research Sampling, Journal of Development Steps in Medical Education, Volume 14, Issue 41, pp. 101-121. <http://doi.org/10.5812/sdme.67670>
- Naderi Khorshid, Alireza; Amiri, Mojtaba and Majidi Nava, Masoumeh. 2018. Investigating the challenges and obstacles of realizing neighborhood-based management in Tehran neighborhoods (Case study: District 8 - District 2 - Fadak neighborhood), Fifth National Conference on Applied Research in Management and Accounting, Tehran, Iranian Management Association. (In Persian)
- Nakano, S., & Washizu, A. 2021. Will smart cities enhance the social capital of residents? The importance of smart neighborhood management. Cities, 115, 103244. <https://doi.org/10.1016/j.cities.2021.103244>
- Nguyen, L. H. 2022. The Participation of Community in Smart Management of Neighborhood in Parks/Playgrounds in Hanoi—the Reality and Solution. In CIGOS 2021, Emerging Technologies and Do Gonbadan city. Haft Hesar Environmental Studies. 33-44. (In Persian)
- Habibi, Arash; Izadiar, Sedighe and Sarafarazi, Azam. 2014. Fuzzy Multi-Criteria Decision Making, Rasht, Katibeh Gil. (In Persian)
- Hashemi, Seyyed Yousef. 2021, An Analysis of the Role and Position of Integrated Urban Management in Organizing Dilapidated Textures (Case Study: Lot Neighborhood of Ramsar City), Islamic Art Studies, 17th Year, Issue 43, 598-616. (In Persian) <http://doi.org/10.22034/IAS.2021.312255.1782>
- Hojjati, Negin; Marjan Sadat Nemati Mehr. 2015. Identifying Cultural Planning Indicators in Iranian Cities; Representing the Role of Urban Design in Cultural Planning. Culture Strategy. 169-194. (In Persian) <https://doi.org/10.37043/JURA.2015.7.1.6>
- <https://fa.wikipedia.org/wiki/%D8%AA%D9%87%D8%B1%D8%A7%D9%86> – 2022
- Jahdi, Navid; Mehdi Sashurpour. 2019. Identifying and Formulating the Principles of Designing a Successful Urban Neighborhood Center by Comparing Two Modern and Postmodern Neighborhood Centers (Case Study: Stonemasons Neighborhood Center in Isfahan City and Pardis Neighborhood Center in the New City of Baharestan). Restoration and Iranian and Islamic Architecture Research. 49-71. (In Persian)
- Kazemi, A., & Nemati Limaee, M. 2017. Evaluating Effects of Neighborhood Planning Factors on the Amount of Social Capital in Residential Complexes (Case Study: Chalous and Noshahr Cities). Creative City Design, 1(2), 99-112.
- Landis JR, Koch GG. 1977. The measurement of observer agreement for categorical data. Biometrics, 33(1): 159-174.
- Lausselet, C., Lund, K. M., & Brattebø, H. 2021. LCA and scenario analysis of a Norwegian net-zero GHG emission neighbourhood: The importance of mobility and surplus energy from PV technologies. Building and Environment, 189, 107528. <https://doi.org/10.1016/j.buildenv.2020.107528>
- Mogholi, M. 2023. Factors affecting the implementation of smart urban management (Case study: Shiraz city). Geographical Engineering of Territory, 7(2). <https://doi.org/10.22034/JGET.2023.149036>

- 30(1): 99-111.
<https://doi.org/10.1002/nur.20176>
- Secretariat for the Management of Social Partnerships in Tehran Neighborhoods, 2024
- Shahsavari, Amin; Mousa Kamanroudi, Taher Parizadi, Mahlagha Abolghasempour. 2020. Strategic planning for the development of urban neighborhoods in Tehran (case study: Ferdowsi neighborhood, District 12). *Applied Research in Geographic Sciences*. (In Persian) <https://doi.org/10.29252/jgs.20.57.281>
- Strauss, A., & Corbin, J. 1998. *Basics of qualitative research*. Newbury Park, CT: Sage.
- Turner, Alison; Wilkie, Fran and Rosen, Nick (2004). Virtual but visible: developing a promotion strategy for an electronic library. *New Library World* Volume 105. Number 1202/1203
- Taniguchi, H., & Marshall, G. A. 2015. Neighborhood association participation and formal volunteering in Japan. *Voluntas: International Journal of Voluntary and Nonprofit Organizations*, 27(2), 695-723.
<http://doi.org/10.1007/s11266-015-9551-9>
- Applications for Green Infrastructure (pp. 1437-1446). Springer, Singapore.
- Nijkamp, P., Kourtit, K., Scholten, H., & Willemsen, E. 2023. Citizen Participation and Knowledge Support in Urban Public Energy Transition—A Quadruple Helix Perspective. *Land*, 12(2), 395.
<http://doi.org/10.3390/land12020395>
- Pissourios, I. A. 2014. Top-down and bottom-up urban and regional planning: Towards a framework for the use of planning standards. *European spatial research and policy*, 21(1), 83-99.
<http://doi.org/10.2478/esrp-2014-0007>
- Rafiei, F.; Mohammadi, A., Heydari Sarban, V., Tavasolian, R. 2015. Measuring the Level of Participation in Neighborhood-Based Planning, Case Study: Hosseiniyeh Neighborhood, Zanjan. First National Conference on Earth Sciences and Urban Development. (In Persian) <https://doi.org/10.22059/JURBANGEO.2016.60638>
- Ramezani, Mohammad. 2021. Strategic Model for Institutionalizing Good Manners in the Cultural-Social Context; Based on Grounded Theory. *Law and Order*, 53. 0-0. (In Persian)
- Remesar, A., & Vergel, J. 2020. Bon Pastor, a Neighbourhood with a Future. Let's Make its Remembrance Claiming the Symbolic Accessibility. *European Journal of Creative Practices in Cities and Landscapes*, 2020, vol. 3, num. 2, p. 99-119.
<https://doi.org/10.6092/issn.2612-0496/11089>
- Renyi, M., Hegedüs, A., Schmitter, P., Berger, F., Ballmer, T. M., Maier, E., & Kunze, C. 2022. Lessons learned: the multifaceted field of (digital) neighborhood development. *The Journal of Community Informatics*, 18.
<https://doi.org/10.15353/joci.v18i1>
- Rezaei, M. R., & Moazzen, S. 2017. The Assessment of implementation Neighborhood Management on Achievement Good Urban Governance in Tehran Metropolitan; Case Study: 1, 12 and 16 Districts of Tehran. *Geography and Planning*, 21(60), 119-142.
- Salmanzadeh, Sina; Taghi Ghasem Sharifi. 2019. Legal and Legal Evaluation of Improving the Neighborhood Performance of the Railway. *Geography and Human Relations*. 1-23. (In Persian)
- Sandelowski M., Barroso J. 2007 "Using qualitative metasummary to synthesize qualitative and quantitative descriptive findings", *Research in Nursing & Health*,